

Edini slovenski zagovornik delavskih koristi v Wisconsinu, Minnesoti in Michiganu.

SLOVENIJA

Samo no. 1. no. org. ni delavci jo boljše dočnost!

Joseph Pishler Box A U

THE SLOVENIA The only Yugoslav Newspaper in Wisconsin
OFFICIAL ORGAN OF THE "SLOVENIAN-CROATIAN UNION", CALUMET, MICHIGAN.

"Entered as second-class matter December 22, 1915, at the Post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879."

No. 45. Št. 45.

MILWAUKEE, WIS., NOV. 11, — 11. NOVEMBRA 1921.

LETO VII. VOL. VII.

JUGOSLAVIJA IN ALBANIJA

Dne 18. novembra, se bo vršila v Parizu seja Lige narodov, katero je sklical Lloyd George. Glavni namen tega posvetovanja bo določitev meje med Jugoslavijo in Albanijo na eni in med Albanijo in Grško na drugi strani.

V tem času pa prodirajo jugoslovanske čete vedno dalje in sedaj je pristanišče Drac najbrž že v njih rokah. Rim pa pošilja v svet zopet novice oziroma laži v vstaji med Črnogorci, kateri so baje zasedli Lošinj.

STRAŠNA SMRT

V Portland, Oregon se je na strašen način smrtno ponesrečil mehanik in iznajditelj William Selle. Mož, kateri je bil v Milwaukee, posebno med nemškimi pevci dobro znan je dobil mnogo patentov za svoje iznajdbe, izmed katerih so prinesle nekatere veliko bogastva; seveda ne njemu.

Selle je bil idealist in kot tak ni razumil trgovstva, toda bil "business man".

Tako so ga lahko razni ameriški podjetniki ogoljufali za njegove iznajdbe.

Zadnja leta je živel Selle v Portland, Ore., kjer je delal v tovarnah. Ko je prišla prohibicija, je zgradil sam velik kotel za kuhanje žganja. S svojim prijateljem, kateri je lastoval v bližini mesta farma je potem obratoval celo moderno vrejeno distilerijo na farmi. Pred dvema tedni, pa se je po njegovi neprevidnosti kotel razpočil in vrela tekočina je obhila nesrečnega moža od nog do glave. Ležeč na tleh v distileriji je prosil svojega tovariša s povzdignjenimi rokami, da bi ga vstrelil, in še le dve uri kasneje je umrl, v strašnih bolečinah.

Kotel je bil sicer vreden na najmodernejši način, toda zaradi nepazljivosti, se je pripetila raztrelba. V kotlu je bilo tisti čas 600 galonov meša in vsa ta tekočina se je vlila na nesrečnega moža.

KAZNOVATI GA HOČE Z BIČEM

Cynthia Perot, plesalka, ki se je pred nekaj dnevi vrnila iz Pariza je pisala senatorju Združenih držav Wadsonu pismo, da bo prišla sama v Washington, da ga pretepe z bičem. Senator je namreč rekel v javnem govoru, da so služile bolniške strežnice na Francoskem, kot priležnice častnikov.

PAŠIČ Odstopil

Pašič, jugoslovanski ministrski predsednik je podal kralju svojo resignacijo. Do sedaj se še ne ve, koga bo kralj imenoval na njegovo mesto.

Odstop Pašiča je v zvezi z dogodki v Albaniji. Pašič se je do sedaj vedno uklonil zahtevam Lige narodov in doživel poraze, zaradi katerih ga je pričel narod sovražiti. Kakor na Koroškem, tako se je podal brez boja v Baranji, v reškem vprašanju in v Istri. Da je sedaj odstopil je vzrok močno narodno gibanje, kateremu se vlada ne upa več protiviti. Slabost jugoslovanske diplomacije je postala smešna in upati je, da bo prišel na krmilo vlade sedaj mož, kateri se ne bo brezpogojno klanjal Ligi narodov, katere danes nikdo več ne upošteva, razen jugoslovanskih diplomatov.

ROPARSKI NAPAD NA VLAK

V bližini Paxton, Ill. so dobro oboroženi roparji vstavili brzovlak New Orleans limited ki je vozil po progi Illinois Central železnici. Dva roparja sta bila skrita v ozadju velike lokomotive in ko je vlak prišel na določeno mesto v bližini kraja Paxton, sta napadla kurjača in strojnika ter jima ukazala vstaviti vlak. Ko se je to zgodilo, sta odpela lokomotivo s prvim vozom, v katerem se je nahajala pošta, nakar je moral strojevodja peljati dalje. Ko so bili oddaljeni kake dve milji, tedaj so se roparjem pridružili njih tovariši in skupno so potem z dinamitom odprli vrata jeklenega poštnega voza nakar se je vnela ljuta bitka med vslužbenci in roparji. Slednjic so zažgali blago v poštnem vozu z bombami, nakar so se vdali vslužbenci, med katerimi je bilo več težko ranjenih. Roparji so vrgli vreče z rekomandiranimi pismi v svoje avtomobile in so izginili v noč, brez sledu.

OROPAL VSE POTNIKE

En sam ropar je oropal vse potnike na vlaku: Oregon, Washington limited, na progi Oregon Short Line železnici. Rop se je pripetil v pondeljek večer v bližini kraja American Falls Idaho. Ropar je šel z zakrinkanim obrazom iz voza v voz in povsod je izpraznil žepo vsem bogatim potnikom. Dame so morale oddati svoje dragocenosti in moški svoj denar. Potem je prisilil, sprevodnika, da je vstavil vlak, nakar se je lepo zahvalil in izginil.

LAKOTA V RUSIJI

Nemški dnevnik "Rote Fahne" ki izhaja v Berlinu je priobčil dopis svojega poročevalca iz Rusije, ki se glasi:

"Pravkar smo zapustili mesto obupa in smrti in pri vladu so se odigrali isti prizori, kakor pri našem prihodu. Naš vlak je prenapolnjen; begunci iz uničenih pokrajin so stlačeni skupaj, da se nikdo ne zmore ganiti; moški, žene, atroci, vse je zgneteno skupaj v eno brezformno maso.

Vlak stražijo vojaki rudeče armade in vzlic strelom, katere so oddajali v zrak, niso zamogli strahovati množice, ki je kakor ljuta napadla vlak; vse je hotelo iz mesta — iz krajev smrti in obupa. Skozi temo donijo obupni klici žensk otrok, ter divje rohnenje moških. Družine so bile pri navalu ločene in otroci so zaman iskali svojih starišev in stariši otroke. Zunaj vlaka visijo človeške postave kakor strahovi; eni se obešajo na vrata, drugi za strehe in vogale vozov.

Proti večeru smo prišli preko velikega mosta na reki Volgi in s tem smo bili iz pokrajine smrti. Tukaj so že prodajali kmetje kruh, sočivje in sadje. Gledali smo na to črno mastno zemljo in spoznali, kako neizmerne letine bi lahko prebivalci dobivali, ako bi poznali moderno gospodarstvo, ako bi ne imela Rusija popreje skozi stoletja tako barnarske vlade.

Toda tudi tukaj se bliža boljša bodočnost; še nekaj mesecev in nemški poljedelski stroji, bodo orali to bogato zemljo.....

Drugo poročilo

Moskva 15. oktobra — (Brojovajno poročilo). Vso prebivalstvo gubernije Zarizin, živi od tega kar je vlada zamogla pogrešati. Tukaj, kakor tudi v okraju Lenin, so prebivalci preiskali vse močvirje za koreninami, od katerih živijo; prebrskali vso zemljo za zelišči, katere vživajo kakor živina. Da najdejo nekaj koreninic, se plazijo kot sence milje daleč po stepi, katera je pokrita z muhici in roparskimi pticami, katere čakajo na svoj plen... Tukaj prodajajo funt želoda po 70.000 rubelnov..... ravno toliko se plača za sočne korenine.... en kruh stane 4500 rubelnov in ta je iz želoda.... velik kot dlan.

Tretje poročilo

Moskva 16. oktobra — (Brojovajno poročilo). V tatarski

ČUDNA HRANILNICA

Čevljar Frank Sivelli v New Yorku je našel v peti enega čevlja, katero je hotel popraviti 5,100 dolarjev v bankovcih. Mož se je silno veselil svojega zaklada, toda v tem času je že pridrivil v delavnico lastnik čevljev, kateri mu je hitel zatrjevati, da ni mislil dati popraviti tistih bankovcev, temveč samo čevlje. Čevljar mu je s kislim obrazom izročil denar in lastnik mu je dal \$10 nagrade.

ZARADI OTROK

V Chicagi se je vsmrtil William Hohman, zaradi svojih dveh sinov. Mladiča sta bila nepopoljšljiva posebno od časa, ko jima je umrla mati. Oče se ni zamogel brigati za njih vzgojo, ker je delal v tovarni in tako sta zašla na slaba pota. Dolgo časa se je oče trudil, da bi jih poboljšal, toda ko sta pred nekaj dnevi bila obtožena ropa, je on bil tako potr, da si je v tem končal življenje.

NEMCIJA SE PRIPRAVLJA

Francoski časopisi trdijo neprestano, da se Nemčija pripravlja na novo vojno. Ker so nemški časopisi, pisali, kako nesmiselna je ta trditev, so jim francoski odgovorili s tem, da so jim dokazali, koliko tovaren so Nemci pokupili v Švici, na Holandskem in deloma tudi v Čeho-Slovakiji, kakor tudi v drugih obmejnih državah. Vse te tovarne izdelujejo sedaj municijo in Francija trdi, da za Nemčijo. Ludendorf je čutil v pričo teh sumenj, potrebo podati izjavo, v kateri logično dokazuje nesmiselnost teh trditev.

Nemci so prepričani, da je to samo gonja francoske vlade, ker hoče vplivati na razoroževalno konferenco v Washingtonu.

republiko, ki je pod sovjetsko vlado, umira gladu več kot en milijon otrok; živi okostnjaki leže po cestah, čakajoč rešiteljice.... smrti. Od teh živih mrličev, so jih rešili prispevki iz Amerike že 200.000; hranijo jih z ameriškim živežem. Vlada je prevzela 70.000 otrok; pošilja jih po celi Rusiji. Vsi gradovi plemenitšev se rabijo za zavode; 30.000 otrok bo odšlo s transporti v nekaj dneh.... Včeraj so jih odposlali 3700..... njih stariši so mrtvi ali pa umirajo na stepi.... nad njimi pa plavajo v zraku krokerji....

IZ NASELBIN

MILWAUKEE IN OKOLICA

Čitanje je pot do izobrazbe! Dobre knjige dobite v čitalnici, ki se nahaja v Ilirija dvorani. Uradne ure od 10. do pol 12. ure dopoldne ob nedeljah. Pristopnina je 50c in mesečnina samo 20c. Postanite član, ako še niste! Imamo nove knjige.

Poročno dovoljenje so vzeli: Ferdinand Kosim Kenosha star 38 let in Ana Susterich 2930 Fond du Lac Ave. stara 31 let. J. Fabi 229 — 1st Ave. star 29 let in Mary Levstik 365 Virginia St. stara 22 let. Matt Belja 527 — 61st Ave. in Ana Gerovac 6001 Greenfield Ave.

Rojaka Tomaš Gorišek, je obiskala štorklja in sedaj se veseli čvrstega sinčka. Gorišek stanuje na 687 — 10 cesta.

V nedeljo se vrši v S. S. Turn dvorani zopet ena izmed najbolj priljubljenih prireditve naše naselbine in sicer od dramatičnega odseka društva "Lilija". Odsek obhaja sedaj petletnico, svojega požrtvovalnega delovanja in gotovo je, da bodo rojaki upoštevali isto in se vdeležili v velikem številu tudi te prireditve. Člani so se potrudili, da pokažejo občinstvu v resnici nekaj dobrega in se pridno pripravljajo, ne samo kot pevci, temveč posebno še kot igralci. Zvečer se bo predstavljala šaloigra, "Španska muha", katera je polna zdravega humora.

Vsem so igralci omenjenega odseka že dobro znani in zato ni potreba še posebno povdarjati, da bo igra res nekaj posebnega. Med dejanji bo zopet sodelovala Anica Puncer, katera je jako razveselila vse navzoče pri zadnji prireditvi, preteklo nedeljo.

Rojak Math Krapshe je od tvoril na 79th Ave. in Grant novo mesarijo in grocerijo, kjer bo lahko postregel vsem z raznimi v to stroko spadajočimi potrebščinami.

Zadnjo nedeljo je izvolilo podporno društvo Sloga št. 16 SNPJ. posebni odbor, kateri bo skrbel zato, da se bodo pobirali po naselbini prispevki za stradajoči ruski narod. Društvo: "Prijetelji sovjetske Rusije", so izdali letake v slovenskem jeziku, v katerih pozivljajo Slovence, da bi priskočili na pomoč nesrečni Rusiji, katere pridelek je po večini uničila suša. Sedaj se bodo podvzeli koraki tudi pri drugih društvih v naši naselbini, da bodo tudi ista izbrala tozadevni odbor. Po večini po vseh naselbinah, so že prispevali rojaki za Rusijo, samo v Milwaukee se je do sedaj to med Slovenci zanemarilo. Upati je, da se bodo rojaki odzvali kli-

cu in pokazali svojo solidarnost napram bratskemu ruskega narodu, kateri tako hrabro brani zastavo mednarodnega bratstva in osvobojevanja.

Zadnji petek si je med igranjem nalomil levo roko nad zapestjem 13 letni Louis Kirn sin znane družine Mike Kirn, 309 Ellen St. Fant se je nahajal na obisku pri družini Stanzer, 5302 Greenfield Ave.

V soboto popoldne se je peljal rojak Steve Miller z avtomobilom "Ford Sedan" po Grove St. V avtomobilu se je nahajal tudi F. X Veranich. Ko sta se prepeljala čez Virginia St., je privozil z naglico Grk Pero Stevens iz South Milwaukee z velikim težkim avtomobilom. Zavil je svoj avtomobil na Grove St. ter je zadel od strani vzadaj okoli deset čevljev od Virginia St. s tako močjo v Ford, da ga je preobrnil, a njegov avtomobil je odletel na drugo stran ceste, kjer je obstal na občestnem hodniku. Ford avtomobil je bil zdrobljen, a Miller in Veranich sta zadobila precejšnje poškodbe.

Gospod Wilhelm Bucher iz Hartford, Wis. in njegov veseli prijatelj Josefus Berg iz Nashotah, Wis. sta prišla zadnjo soboto v Milwaukee, da si ogledata mesto, oziroma njega nežni spcl. Pri tem pa sta ob enem našla, da je naše mesto "suho" kot Sahara, namreč za tiste, ki nimajo drobiža. Možaka sta pila vse, razen vode in tako sta se vračala vsa v "ročicah" proti domu. Gospodine Bucher je vodil staro "Lizo", katera je pridno sopihala. Prišedši do Washington parka, se mu je vid tako poslabšal, da je zavil v drugo cesto in nekaj sekund kasneje, je "Liza" zadel v železno ograjo zverinjaka in med levi in drugo vzerjad je nastala strašna zmešnjava; prihiteli so čuvaji, ki so zverino pomirili oba veseljaka pa oddali v hladilnico.

Joseph Giudice, o katerem smo v zadnji številki poročali, da je bil eden izmed glavnih mož v skupini, katero je podkupil Josef Dudenhofer je umrl v nedeljo v Hanover bolnišnici. Mož je bil nekaj dni popreje operiran in še zelo slab, je zvedel, da je obtožen, kar ga je tako razburilo, da je umrl. Giudice je bil eden izmed glavnih voditeljev demokratske stranke, v državi Wisconsin, in je sprejel od Dudenhoferja 73.000 dolarjev, kot podkupnino, za dobivanje starega žganja, s pomočjo glavnih suhaških uradnikov države Wisconsin. Skupno je Dudenhofer razdelil \$250.000 med te prijatelje.

Zopet so porotniki oprostili enega gostilničarja. Pretekli

Selitev, premog, koks, drva, ali če imate kaj za prepeljati, vam to stori točno in po zmerni ceni vaš rojak

RALPH CHEPLAK

504 MINERAL STREET.

Telefon Hanover 3469-W

Naročila za West Allis sprejema zame Mr. Frank Banko 5202 National Ave. Telefon West Allis 261-J.

DR. J. E. DWYER

ZOBOZDRAVNIK

URADNE URE:

Od 9. — 12. od 1. — 5. p. op. in od 7. — 9. zvečer

268 FIRST AVENUE, v TRATNIKOVIEM POSLOPJU

Za vse garantiram.

PREMOG, KOKS, SELITEV, EXP.

Cenjenemu občinstvu priporočam svoj ekspress. Ako potrebujete premog, koks ali ako se nameravate preseliti, ali ako imate kaj drugega za prepeljati, vam to stori s tri in pol tonskim "trokom" hitr in po zmerni ceni

John Lechner

370 First Ave.

Telefon Han. 4389

Avtomobilisti! Kadar potrebujete

guminaste obroče (Auto Tires), električne baterije, gasolin, olje ali sploh kakšno stvar, ki spada v moj delokrog, dobite pri meni najboljšo postrežbo. Popravila točno in po zmernih cenah. — Napolnim in popravim vašo baterijo. — Svoji k svojim!

FRANK HARTZER

BATTERY & TIRE SHOP

vogal 2nd Ave in National Ave

Vaš kredit je dober

Izdelujem prvovrstno pohištvo po naročilu kot omare, skrinje za obleke, mize, postelje itd. Iz finega Crinjevega lesa. Cene zmerne. Oglejte si vzorce pri meni.

Lovr. KONCILJA

294 — 1st Avenue

Ker sem v direktni zvezi z banko v Ljubljani, je denar, poslan skoz mene, izplačan v starem kraju zanesljivo v teku enega meseca.

Oni, ki ste zunaj mesta, pošljite denar po Money Order.

Prodajam parobrodne listke za vse črte — na Trst, Dubrovnik, Francijo, Anglijo itd.

Louis Bewitz

GOSTILNA in Foreign Money Exchange.

5226 National Ave, vogal 53rd Avenue.

Naznanjam vsem rojakom in znancem posebno pa društvam v Milwaukee in okolici, da sem prevzel

South Side Turn Hall

katero priporočam v slučaju za veselice ali seje. Postrežba točna in solidna

FRANK ZAJEC

471 National Avenue,

Milwaukee, Wis.

teden se je moral pred sodiščem zagovarjati Albert Mutterer, kateri ima svojo gostilno na 458 — 11. cesti. Suhaški agenti so našli pri njemu en galon luninih žarkov in so ga aretirali. Ker se v prvi obravnavi ni priznal krivim, je šla zadeva pred porotnike, kateri so soglasno odločili, da je mož nedolžen, ker je lahko rabil žganje za svojo lastno potrebo, kar je tudi trdil na sodišču. Suhačem se namreč ni posrečilo, da bi ga zasačili pri prodaji, ter dobili v roke dokaze.

Neki Nemeec je poslal pepel trupla svojega tašča v Nemčijo. Žena je umrla pred nekaj tedni in na njeno zahtevo, so njeno truplo sežgali. V oporoki je odločila, da se mora pepel poslati v njeni rojstni kraj v Nemčijo. Tast je vse lepo zavil in nesel na pošto, kjer ga je uradnik vprašal kaj je v zavitku in za koliko hoče pepel zavarovati. On mu je rekel: "Tako mislim, da je ta pepel moje ljube tašče vreden tri cente in za to vsoto ga zavarujte." Uradnik mu je željo smeje izpolnil rekoč:

"Verjamite mi, ako bi jaz imel tako lepo priliko poslati pepel moje tašče kakor vi, poslali bi ga na severni tečaj in ga zavarovali za sto dolarjev, da bi ga ja ne dobil več nazaj."

Zadnje tedne se vrše razni napadi na male deklice in v mestu vlada veliko razburjenje. Policija je aretirala nekega moža, katerega so tajni policaji zasledovali več dni in ga končno prijeli v Baraboo, Wis. Do sedaj še mu niso zamogli dokazati krivde.

V Los Angeles, Col. je umrl v starosti 85 let Char. Sivyer; on je bil prvi beli človek, ki je bil rojen v Milwaukee. Njegova rojstna hiša je stala na tistem mestu, kjer se sedaj nahaja First Wisconsin National Bank.

Minnesota

Virginia — Ker so se farmarji v tej okolici vedno bolj pritoževali zaradi volkov, kateri so ogražali njih živino, se je zbralo pod vodstvom državnega gozdarja Shaver 30 mož, kateri so šli na lov. V nedeljo so korakali celi dan po goščavi, toda volkov niso zasledili.

Zveri so se gotovo že po noči u-maknile globočeje v gozdove.

Hibbing — Pretekli teden je imelo to mesto nenavadne goste v svoji sredini. Indijanci so dobili svojo podporo od države in so prišli v velikih množinah v mesto, da si nakupijo raznih potrebščin, ali da potrošijo denar na kak drug način. Ta čas so obhajali tudi svojo jesensko svečanost, po stari šegi in navadi in marsikateri tujec, ki ni navajen na to, se je začuden oziral po pestrih slikah, ki so se mu nudile.

Crosby — V tej naselbini obratuje samo en rov in delavske razmere so skrajno slabe posebno še zaradi tega, ker se delavci med seboj kosajo, kateri bo bolj pridno garal, da se prikupi družbi; vsaki se namreč boji, da bi izgubil delo. Delavci so po večini nezavedni in se ne brigajo za organizacije in za to so izpostavljeni na milost in nemilost delodajalcem, posebno kadar pridejo slabi časi. Poročevalec.

Chisholm — Tukaj sta se poročila: Jakob Kočevar in Mary Kočevar. Nevesta je prišla še le pred enim letom iz stare domovine, ženin pa je že star naseljenec.

Iz raznih naselbin

La Salle, Ill. — V naši naselbini dobro znana in priljubljena rojakinja gospa Paula Ermenc, leži sedaj v bolnišnici (Peoples Hospital.) Podvreči se je morala težki operaciji, katera je bila izvršena dne 3. nov. Rojakinja je operacijo srečno prestala in sedaj se že nahaja na potu okrevanja. Vsi njeni številni znanci in prijatelji ji želimo, da bi se kmalu vrnila med nas zdrave čvrste. Poročevalka.

Forest City, Pa. — Družino M. Petereka je že zopet obiskala huda nesreča; ni še dolgo od tega, ko je po težki bolezni ozdravila starejša hčerka, sedaj pa je smrt pograbila mlajšo in jo iztrgala ljubečim starišem. Kmalu na to, pa se je ponesrečil mali sinček; pri igranji si je zlomil nogo. — Tukaj je umrl znani rojak Frank Hribar, kateri je poznan kot trgovec, ker je večkrat tržil z grozdem in svinjami. Tukaj zapuščala ženo, štiri sine in dve hčeri. Poročevalec.

Red Lodge, Mont. — V tej naselbini je umrl rojak John

Rom, star 69 let. Ranjki je zapustil osem otrok in soprogo.

De Pue, Ill. — Dne 29. okt. je umrla v Spring Valley bolnišnici Uršula Rešetič, v starosti 34 let. Pokojna je bila doma iz vasi Groblja, občina Št. Jernej na Dolenjskem. Tukaj zapuščala tri nedorastle otroke in soproga. Poročena je bila od 1914. V Ameriko je prišla ravno pred izbruhom svetovne vojne.

Cleveland, O. — Smrtno se je ponesrečil rojak Josef Tramšek, stanujoč na 5342 Seencer Ave. Tramšek je šel preko ceste, ko ga je zadel avtomobil in ga vrgel na tlak ter težko ranil. Žena pokojnega, se je podala pred nekaj meseci v staro domovino, da proda posestvo, ter se vrne nazaj k svoji družini, sedaj pa ne bo našla več svojega moža. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl. Njegova dva sina sta ga še le drugi dan našla in sicer v mrtvašnici, kamor je bil prepeljan, kot neznan mrlič.

Chicago, Ill. — Starišem Hodnik je umrl po šesttedenski bolezni sedemletni sinček Frank. Deček je bolehal za davico in pljučnico, katera je nazadnje uničila mlado življenje.

Ironwood, Mich. — Ko je dolgonoga ptica Štorklja letela preko naše naselbine, menda na potu v južne kraje, se je oglasila pri rojaku Govednik, kateremu je pustila čvrstega dečka, katerega so krstili na ime Vincenc Peter. Živel mladi junak Vincenc in bodi v veselje svojim dobrim starišem. — Tukaj se je pričela oglašati tudi kruta zima, katero bomo letos posebno občutili, ker so tako zlati republičanski časi. Sedaj bomo posedali doma pri peči in si skušali kratiti čas na razne načine. Želeti je, da bi bili vsi delavci pametni, ter bi uporabili take čase sebi v prid s tem, da bi čitali dobre knjige in časopise, kateri jih uče resnico, kateri jim kažejo pravo pot proti boljši bodočnosti, v kateri ne bodo delavci poznali brezposelnosti, bede in pomankanja, kakor sedaj.

Pozdrav vsem čitateljem "Slovenije".

Maru Ritmanich.

DOPISI

Sheboygan, Wis.

Kot je bilo poročano na tem

mestu pred nekaj dnevi, da bode dne 6. novembra blagoslovljenje novega slovenskega pokopališča v naši naselbini, ako nam vreme ne napravi neprilik. Vreme smo imeli krasno skozi celi teden, v soboto pa je izgledalo, kot da nam hoče za nalašč kljubovati. V noči od sobote na nedeljo je pričel naletavati prvi sneg, kar je imelo posledice, da smo v nedeljo imeli zelo hladen dan.

Kljub temu, da ni bilo vreme tako povolno, kot bi bilo želeli se je zbralo na pokopališču mnogo društev s zastavami. Poleg na korakajoče društva in ostalo občinstvo po pokopališču je bil naravnost krasen. Nemoremo si kaj, da nebi izrekli na tem mestu zahvalo vsem društvam, ki so se slavnosti vdeležila, kakor tudi vsemu občinstvu. Iskrena hvala tudi vsem dekletam in ženam, ki so napravile suhe cvetlice in napletle mnogo vencev za okras kapele in vhoda. Posebno zahvalo smo dolžni izreči kamnoseku rojaku Antonu Zormanu, ki je daroval za to pokopališče lepo izdelano kamenito tablo z lepo izdelanim napisom: "KAR STE VI, TO SMO BILI MI — KAR SMO MI TO BODETE VI."

Lepo je bilo tudi videti društvo Sloga, ob grobu njih člana, ki je bil slučajno prvi pokopan na tem pokopališču. Vsak rojak je gotovo izpredvidel, da drušavta niso koristna samo ob času nesreče ali bolezni, ampak imajo v spominu svoje člane tudi tedaj, ko jih krije že črna zemlja. Zato raj rojaki pristopajte k društvom. Mi upamo, da sedaj, ko imamo svojo lastno pokopališče bodo društva redno vsako leto na praznik 30. majnika obiskala gomile svojih članov in se jih spominjala vsaj enkrat v letu. Iskerna hvala vsem pevcem in pevkom, kateri so zapeli ob grobu pokojnega J. Repenšeka, žalostinki pod vodstvom organista F. Mikeka, pevovodja Kosa.

Govor, katerega je držal g. župnik, je bil radi hladnega vremena kratek toda jedernat. Izrek njegovih besed je segal globoko v srce vsakemu; marsikatero oko je bilo solzno. Tudi g. župnik se ne bi bil mogel več dolgo braniti solz, ko bi bil nadaljeval z govorom. Rev. D. F. Thill, kateri je blagoslovil pokopališče je imel tudi kratek govor v katerem je hvalil krasno lego pokopališča in priporočal, da se ta prostor ohrani v dobrem stanju. Rekel je, da je naše pokopališče lepše od njihovega, in da bodo Slovenci sedaj brez dvomno prenesli svoje umrle iz njih pokopališča na svojo lastno, kar se ni čuditi, ker smo si v tako kratkem času vredili tako lepo pokopališče. V resnici kar se tiče lege zemlje ni lepšega slovenskega pokopališča v Ameriki. Pred nekako 25 leti so prišli v to naselbino prvi Slovenci in bilo je takrat v resnici žalostno videti, kako se

SPOMNITE SE ZA BOŽIČ

SVOJCEV V STARI DOMOVINI

POŠILJAVA DENAR PO DNEVNIH CENAH. ČETRTEK 10. NOV. JE

BILA NAŠA CENA \$3.30 ZA K 1000.00 S POŠTNINO VRED DENAR JE IZPLAČAN V 2 DO 3 TEDNIH BREZ VSAKEGA ODBITKA. — OD PRTO ZVEČER. — PRODAJEVA PAROBRODNE LISTKE IN PRESKRBUJEVA POTNE LISTE

BEWITZ & VERANICH

ZASTOPNIKA TVRDKE ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
Milwaukee, Wis.

383 First Avenue

ŠILO za grešnike

ISKRE

Mnogi prodajo svoje prepričanje za uspeh in mislijo, da so naredili dobro kupčijo.

***

Najlažji način privaditi se štedenje je, da se poroči žensko, katera to razumi in ima poleg tega še voljo za to.

***

Nekateri ljudje se poročijo zaradi denarja, drugi zopet iz ljubezni, ker je težko združiti ljubezen in trgovino in doseči v vsem vspehe.

***

Eden izmed čudnih pojavov v življenju je sprememba pri nekateri ženski; iz stare deviče postane naenkrat mlada vdo va.... ako ima srečo....

***

Najbolj se prikupi moški ženski ako ji pripoveduje, koliko samec in poročenih mož ne nesrečnih zaradi nje.

***

Marsikateri zakonski mož je dober, ker nima poguma, da bi bil slab.

***

Iz zapiskov starega sameca: Neumni ljudje so tisti, kateri si odrečejo vse druge udobnosti in dobrote, katere bi drugače lahko uživali, samo da morajo kazati svojim sosedom in znancem svoj veliki avtomobil.

***

Nekateri ljudje gledajo za lepimi prilikami v življenju tako daleč naprej, da ne opazijo istih pred svojim nosom.

***

Iz zapiskov starega sameca: V starih dobrih časih, so ženske skušale moške pridobiti s tem, da so bile dobre gospodinjice. Moderna ženska pa skuša to doseči z lepo obleko, plastjo barve in lepoticjem.....

***

Večina ljudi preživi svoje življenje med upanjem v bodočnost in obžalovanjem preteklosti.

***

Mnogo je ljudi, kateri so bogati, ki pa bi ne imeli niti dolarja, ako bi ga morali zaslužiti z delom svojih rok, ali pridobiti z razumom.

***

Ako bi moški pred poroko toliko mislili, kakor morajo po poroki, bi se jih malo oženilo.

***

Mnogo je ljudi, ki so nesrečni, ker so izgubili svoje glave, kakor hitro so si pridobili malo premoženje.

***

Mnogi ljudje smatrajo nabitno skrinjico v cerkvi za predmet s katerim si lahko kupijo nebesa s centi, na obroke.

***

Neki pregovor pravi: Norec in denar je lahko razdružiti; pa tudi združiti jih je težko.

***

Modne novice. Zaradi draginje in brezposelnosti bodo pričele nositi ženske daljša krila.

***

Izvedenci so dognali, da tisti čevlji, ki tiščijo, izgledajo vedno manjši, kakor pa tisti, ki so dovolj veliki.

***

Svilene nogavice so toplejše, kakor volnene. Ako ima namreč ženska dovolj razvito domišljijo.

***

Neki duhovnik je nasvetoval, onim Američankam, katere se hočejo prepričati, ako jih njih ljubčki v resnici ljubijo, naj se jim pokažejo enkrat, zjutraj, takoj ko bodo vstale iz postelje.

***

Neki bogati samec v Montani je pred nekaj tedni iskal z oglasi po časopisih žensko, Američanko, katera je v resnici zanesljiva dobra gospodinja in kuharica, toda dobil ni niti enega odgovora, akoravno je v oglasu zvišal plačo; toda ko je pričel oglašati za ženo, je dobil stotine pisem..... To pomeni da američanke niso dobre gospodinjice, ali pa da hočejo samo stalno delo....

***

Najvažnejši predmet na sejah ženskih društev, so zadeve članic, katere niso navzoče.

***

Več ameriških pisateljic piše zadnje čase knjige in dolge članke po časopisih, kako se naj ženske ravna, da ne bodo izgubile svojih mož ali ljubčkov, toda niti eni ne pride na misel, da bi o tem tudi za moške kaj napisala. Najbrž si domišljujejo, da za nje zadostujejo že ženska kolena, ako tičijo v svilenih nogavicah.

***

Nekatere ženske napravi obleka mlajše, nekatere pa samo smešne.

TO IN ONO

V North Dakoti so se pred nekaj leti farmerji organizirali v takozvano Nestranskarsko ligo. Namen te organizacije je bil, da združijo vse moči farmerjev skupaj, ter jih privede do tega, da bodo sami vzeli v roke vlado in je ne bodo več prepuščali raznim sleparskim profisijonelnim politikarjem.

***

Ideja se je v imenovani državi kmalu globoko ukoreninila med vsemi farmerji in se je pričela razširjati tudi po drugih državah, kakor South Dakota, Minnesota in Wisconsin. Farmerji so pričeli spoznavati svojo moč in svoj pomen; pričeli so se zavedati, da so imeli dotlej samo dolžnosti ne pa pravice.

Ko je ta organizacija postala močna je pričela izvajati svoj program. Pričelo se je izvrševati glavni namen in to je, uničenje špekulantov, prekupcev, kateri sedeč v svojih pisarnah v raznih velikih mestih uživajo sadove farmerjevega dela.

***

Organizacija je pričela graditi po raznih delih države žitna skladišča, da ne bi bili farmerji primorani posluževati se onih privatnih družb. Nadalje je sklepala zvezo z velikimi mlini, kateri so potem kupili žito naravnost iz teh farmerskih skladišč pri čemur je odpadel dobiček špekulantov in je ostal v žepih farmerjev.

***

Nadalje je organizacija pričela vstanavljati lastne banke, da se reši privatnih oderuhov. Te banke so dajale kredit farmerjem, pod liberalnimi pogoji in dobiček od obresti je tekel nazaj v žepo vlagateljev, toraj farmerjev samih.

***

Kasneje so pričeli organizirani farmerji graditi lastne mline. V to so jih prisilili tudi privatni lastniki velikih mlinov, ki so dotedaj kupovali od njih žito. Z lastnim mlinom, katerega so zgradili v Grand Forks, N. D., so storili farmerji velevažen korak naprej in zadali so hud udarec privatnim podjetjem.....

***

Toda ta dobra stvar je vzbudila takoj neizmerno sovraštvo med kapitalisti. Ko so sprevidili, da mislijo farmerji resno, so pričeli svojo umazano gonjo zoper organizacijo farmerjev. Pri tem so se posluževali vseh, še tako umazanih sredstev.

***

Kapitalistom ni zadostovalo, da so porabili svoje časopise proti farmerjem, temveč najeli so neštete agente provokatorje, kateri so se vrinili v organizacijo farmerjev kot prijatelji, samo da so ji zadali v primernem času smrtni udarec.

***

V nekaj mesecih je bila organizirana silna moč kapitalistov, kateri so delali neprestano da se uniči sila organiziranih farmerjev, ki so postali nevarni celemu kapitalističnemu vstroju države, ker logično, bi uspehi te organizacije peljali ljudstvo vedno dalje, ker bi ravno v njih spoznalo svojo moč, in škodljivost privatnih podjetij.

***

In nasprotnikom se je njih nakana posrečila. Spravili so v organizacijo svoje ljudi, kateri so delali naravnost za njeno propast in tako je prišlo do nerednega poslovanja, kar je imelo za posledico, da je ljud-

stvo pri volitvah, ki so se vršile pred par tedni odpoklicalo prejšnje državne uradnike, kateri so bili pristaši nestranskarske lige in izvolilo njene nasprotnike — z malo večino.

***

Da je liga izgubila volitve ni nikake posebne škode za delavstvo, v splošnem. Liga ni bila organizirana na podlagi, da bi se dal rešiti današnji krivični družabni red. Ta organizacija je bila kot obrambna zveza farmerjev, kateri so s tem ščitili svoje lastne interese — sadove svojega dela.

***

Delavstvo nima povoda, da bi za to žalovalo. Poraz lige je naravna posledica zmot in napačnega temelja organizacije, katera se ni borila tam kjer bi se morala.

***

Sedanji družabni red se namreč ne da izboljšati, temveč da se samo spremeniti. Naj se tudi doseže tu pa tam kake reforme, v svojem bistvu ostane krivičen, zastarel in obsojen v propast.

***

Sedanji družabni red temelji na izkoriščanju tistih, ki delajo od peščice mogotcev, parazitov družbe, kar pa je mogoče odstraniti edinole, ako se celi ustroj predrugači, ako se ustanovi družabni red, v katerem bo absolutni gospodar delavna masa, katera producira, katera vzdržuje svet, s svojim delom.

***

Poraz lige bo okoristil začasno kapitaliste, toda v bodočnosti pa mora služiti v korist ljudstva, katero se bo iz storjenih napak zopet naučilo mnogo in pričelo iskati in spoznavati pota, ki peljajo v resnici k rešitvi.

***

Nestranskarska liga je igrala v mnogih stvareh dvorezno ulogo, posebno v času vojne in sedaj je sprejela kazen. Bila je poklicana, da izvrši veliko delo, toda ker so bili njeni temelji slabi je propadla. Ona ni bila sposobna za življenje, ker je bila obsojena na smrt od prvega dne.

***

Poražena liga bo pozabljena, toda ne pri vseh, ker oni, ki poznajo hibe današnje družbe, kateri pripravljajo pot novemu družabnemu redu, tisti vedo, da je ostalo seme, katero bo prej ali slej pognalo korenine novega družabnega reda.

***

V kongresu Združenih držav so nekateri poslanci predložili vladi fotografije, ki so kazale vojake te države, viseče na vislicah. Na eni sliki se je videlo 19 mladih mož, kateri so bili kaznovani s tako strašno sramotno smrtjo na francoskem

bojišču, zaradi neznanega prestopka.

***

Ameriško ljudstvo se je nekaj dni razburjalo zaradi tega in mislilo, da bo izvedelo podrobnosti, toda v tem je cela zadeva zaspala. Nikdo ni pojasnil, iz katerega vzroka so bili kaznovani, kdo so bili in kdo jih je obsodil v sramotno smrt.

***

Francoski socialisti so v državnem zboru v Parizu dokazali z dokumenti, da je neki, sedaj višji častnik zajel pri Verdunu 200 nemških vojakov, katere je potem pognal nazaj v strelne järke, brez orožja. Potem je zapovedal svojemu oddelku, da je naskočil razorožene Nemške vjetnike z bajoneti. Vsi ti reveži so bili tako na sramoten način poklani, kakor živali... In dotični častnik je bil odlikovan z najvišjim redom, za "hrabrost".

***

Katoliški tednik v Chicagu "Edinost", se veseli propada Nestrankarske lige v North Dacoti, katere člane nazivlja "boljševike". Ne gospod modrijan: To niso bili boljševiki, niti nedolžni socialisti, toda postali bodo; za to bo skrbel kapitalizem in tedaj bodo sprejeli politični otroci pri omenjenem "glasilu katoliških delavcev", plačilo za svojo neumnost.

***

Slovenski farmarji pa sedaj vedo, kaj jim je storiti. Ako hočejo, da ne bodo boljševiki, tedaj naj sklonijo svoje tilnike pod jarem privatnega špekulanta in molijo za nje, ker jih vsako leto oropajo za sadove njih dela, in s tem si bodo zaslužili nebesa. Potrpežljivost je namreč krasna krščanska čednost, akoravno je nekoliko trda za tiste, ki jo izvajajo...

***

Vspehi delavskih organizacij

V nemški pokrajini Thuringen so se zjedini vse tri delavske stranke in prevzele vlado popolnoma v svoje roke. Pri posvetovanju, ki se je vršilo med zastopniki komunistov, neodvisnih in večinskih socialistov se je pokazala takoj s početka resna volja, da se doseže popolen sporazum v delovanju pri vladi, in po kratki debati so komunisti izjavili, da bodo podpirali socialistično vlado v vseh ozirih, kadar se bo šlo za interese ljudstva. To je sedaj tretja pokrajina v Nemčiji, katera ima čisto socialistično vlado. To skupno delovanje pa ima tudi to dobro stran, da se je pokazalo enkrat odločno željo, za zblizanje vseh nemških delavskih strank v eno samo močno skupino. Sedaj jih loči samo še nekaj taktičnih vprašanj, katera pa se da do premostiti, ako bo vladala dobra volja na vseh straneh.

***

Socialdemokratska stranka v Nemčiji, (večinski socialisti) šteje sedaj po uradnih iz-

kazih 1,221.000 članov in članic.

***

Od konca svetovne vojne pa do sedaj, se je zvišalo članstvo socialistične stranke v Nemški Avstriji za celih 52 odstotkov. Koncem računskega leta, meseca junija, je štela stranka 188.379 dobrostojećih članov in članic, samo na Dunaju. Pred svetovno vojno leta 1914, je štela stranka samo 49.000 članov. Ako se upošteva gospodarski položaj Avstrije pred vojno in sedaj, so te številke naravnost čudovite.

***

Vsaka šesta oseba na Dunaju je član ali članica delavske stranke, všteti otroke.

o

Koliko Jugoslovancev more še priti v Združene države?

New York (Jugoslovanski Oddelek, F. L. I. S.) Število ljudi, rojenih v Jugoslaviji, ki sme priti v Združene države (tekem fiskalnega leta 1921-1922, t. j. od 1. julija 1921. do 30. junija 1922, znaša 6,405. To je takozvana letna kvota na podlagi novega priseljeniškega zakona, ki omejuje priseljevanje na gotov percent, namreč na tri odstotke tukaj že nastanjenih priseljencev iz dotične države. Ta percent se je izračunal na podlagi ljudskega štetja od 1. 1910. in ker so statistike glede Jugoslovancev iz znanih razlogov jako netočne, je kvota za Jugoslovane izvanredno nizka.

Torej od 2. julija 1921. do 30. junija 1922. sme priti v Združene države le 6,405 priseljencev iz Jugoslavije. Od celoletne kvote, namreč 1,281; to je takozvana mesečna kvota. Dosedaj je bila vsaka mesečna kvota za Jugoslovane izpolnjena, razun tega pa je bilo meseca junija, torej pred začetkom fiskalnega leta, pripuščenih mnogo priseljencev, katerih število gre tudi na račun letne kvote. Novi zakon je namreč stopil v veljavo dne 3. junija t. l. in je bila za ta mesec določena posebna kvota. Meseca junija pa niso poslali nikogar nazaj, ako je prišel čez junijsko kvoto, marveč so za število teh priseljencev obremenili letno kvoto za tekoče fiskalno leto.

Od 1. julija pa do 30. septembra je prišlo in bilo pripuščenih v Ameriko 3,941 Jugoslovancev. Mesečna kvota za oktober je pa tudi izpolnjena. Kakor sedaj naznanja generalni komisar za priseljevanje znaša le okolo 1,000. **To pomenja, da od 1. novembra tega leta do 30. junija 1922. sme priti v Združene države le 1,000 ljudi rojenih v Jugoslaviji.**

Torej, ako bodo jugoslovanski priseljenci prihajali v istem razmerju, kakor do sedaj, bo vsa letna kvota glede Jugoslavije izčrpana že pred koncem novembra in potem nobenemu priseljencu iz Jugoslavije ne

bo več dovoljen vstop v Združene države do konca prihodnjega junija. Izključeni so le oni, ki se vračajo v Ameriko po kvečjemu šestmesečnem obisku v starem kraju, ali oni, ki prihajajo v Ameriko le začasno radi trgovskih poslov ali zabave in nameravajo ostati tukaj, kvečjemu šest mesecev. Oni, ki imajo ameriško državljanstvo, so seveda prosti, da smejo priti, kadar hočejo.

o

Otvoritev jugoslovanske razstave

Svečana otvoritev razstave "American's Making" se je vršila v soboto večer, dne 29. oktobra. V krasno dekorirani ogromni dvorani vojašnice 71. polka se nahaja tudi jugoslovanski paviljon zraven paviljonov tridesetero drugih narodnosti. Namen te razstave je pokazati pomen in delo jugoslovancev v Ameriki in je prva razstava te vrste. Pridržujemo si opis jugoslovanske razstave za kasneje; to pa že lahko rečemo, da bodo ameriški Jugoslovanci častno zastopani.

Razstava bo otvorena do 12. novembra, in sicer vsak dan, od 10. ure zjutraj do 11. zvečer, razun od 12. do 1. popoldne in od 6. do 7. in pol zvečer.

V nedeljo dne 6. novembra pa bo poseben jugoslovanski večer. Naša pevska društva bodo nastopila pred ameriško publiko in plesalčice in plesalci v naših narodnih nošah zaplešejo jugoslovansko kolo.

Razstava se nahaja v vojašnici (Armory) 71. polka na Park Avenue in 33. in 34. ulici v New Yorku. Najbližja postaja podzemne železnice je 33rd St. Station, East Side Subway.

Jugoslovanski večer na razstavi "American's making"

Minole sobote se je svečano otvorila razstava "American's Making" v vojašnici (Armory) 71. polka na 34. ulici in Park Ave., New York City. Otvorjena se je vdeležil guvernator države New York, kakor tudi zastopniki raznih oblasti in konzuli inozemskih držav.

Ogromna dvorana vojašnice, veličanstveno okrašena, z velikim odrom ob vzhodni strani zgradbe in s paviljoni sodelujočih narodnostnih skupin, nanimanimi okolo vse dvorane, nudi krasno sliko. Vsi paviljoni so zanimivi in nazorno predstavljajo pomen poedinih narodnosti za razvoj Amerike; nekateri paviljoni vsebujejo pravcate zaklade umetnosti.

Med njimi se nahaja tudi jugoslovanski paviljon, ki je brezdvomno zanimiv in dela čast ameriškim Jugoslovancem. Tisočero obiskovalcev, ki vsak dan gre preko jugoslovanskega paviljona, je v veliki večini

modra prvič kaj videlo o Jugoslovancih.

Vsak večer pa izvajajo poedine narodnostne skupine posebno izborne programe. Po dnevu nastopajo učenci raznih šol v jako vkusnih prireditvah, dočim celi razredi newyorških šol prihajajo z učiteljicami, da si ogledajo razstavo in se s tem naučijo spoznavati, kakšne vrednosti za Ameriko so poedine narodnostne skupine.

V bodočo nedeljo, dne 6. novembra, pa bodo imeli Jugoslovanci svoj večer. Program začne točno ob osmih. V to svrhu so se združila vsa naša pevska društva v New Yorku, ki nastopijo v skupnem zboru z dvema pesmima. Mešani zbor pod vodstvom g. I. Končana, odpoje Aljaževu "Ujetega ptiča tožbo," na kar moški zbor pod vodstvom g. I. Hudeta zapoje "U boj, u boj."

Na to, prvič v New Yorku, 24 parčkov v narodnih nošah zapleše Salonsko Kolo pod izvrstnim vodstvom g. I. Grgruviča. Orkester bo sviral glasbo za kolo, katera se naslanja na narodne motive.

Barvanja obraza

Barvanja obraza je bilo svoj čas zlasti na Francoskem zelo razširjeno. Parižanka, ki si ni barvala obraza, je bila zelo redka. Leta 1745 je prišla v Pariz Marija Antonijeta, hči avstrijske cesarice Marije Terezije, da poroči Delfina, poznejšega nesrečnega kralja Ludovika XVI. Parižanke, ki so opazile na prvi hip, da na obrazu bodoče kraljice ni nikakega barvila, se temu nikakor niso mogle načuditi in imenitnejše izmed njih so začele Antonijeto kar naravnost nagovarjati, naj si vendar pusti pobarvati obraz. Bodoča kraljica je pa nasvet napudranih in namalnih žensk odločno odklonila. Rekla je: "Mojega obraza se še nikdar ni dotaknila nobena barva in vaši želji bi, primorana, ustregla le v slučaju, če bi to zahteval kralj ali kraljevič." Nališpanih Parižank pa tudi ta odločen odgovor ni oplašil. Pritisnile so na kralja s tako silo, da je bil primoran sklicati dvorno sejo. Na seji se je pa končno določilo, da je na Francoskem neobhodno potrebno, da si ženska barva in lepotiči svoj obraz. Nato je kralj takoj naročil vojvodi Richelieu, naj sporoči kraljevemu povelju ter si takoj pusti pobarvati obraz.

Umrl v izpovednici

V Španiji, v mestu Santo Domingo, je prišel k župniku neznanec, hoteč se izpovedati. Župnik je šel z neznanecem v cerkev in tam je začel neznanec praviti svoje grehe, ki so pa bili baje tako strašni, da je župnik vsled razburjenja kar v izpovednici umrl. Cela Španija se vprašuje, kakšni grehi bi vendar to bili.

SMRT PRI KUHANJU ŽGANJA

V Chicagi so našli sosedi mrtvega John Smith-a in njegovega prijatelja, katerega ime še do sedaj ni znano. Moža sta imela veliko sobo v najemu, kjer sta kuhala žganje. Ko so jih sosedi pogrešali že dva dni, so obvestili policijo, katera je vdrla v stanovanje in našla oba zadušena na postelji. Na plinovi peči je stal veliki bakreni kotel in iz cevi je vhaljal plin. Policija sodi, da sta moža zaspala, nakar je tekočina prekipela in vgasnila plin, ter zadušil oba.

BOJ PRI VOLITVAH

Iz Louisville, Ky. se poroča, da je prišlo pri volitvah, ki so se vršile v petek, do krvavih spopadov med pristaši raznih strank. Samo v Breathit okraju je bilo 12 oseb ubitih in veliko število ranjenih. Hudi boji so se vršili tudi po drugih okrajih; število mrtvih in ranjenih se do sedaj še ni popolnoma dognalo.

VELEPODJETNIK MRTEV

V sredo večer je umrl po kratki bolezn eden izmed največjih podjetnikov mesta Milwaukee, Arthur H. Gallun, kateri je bil poleg svojega brata lastnik znane velike usnjarne Gallun & Sons Co. Pokojni je bil velik prijatelj umetnosti; v usnjarski industriji si je pridobil velike zasluge.

PIVO SAMO ZA BOGATINE

Prohibicijski ravnatelj za državo Wisconsin je izjavil odkrito, da bo medicinsko pivo samo za bogate ljudi, ne pa za bolnike ali siromake.

Kolikor je sedaj že znano, bo zahtevala pivovarna za zabojev piva \$3.75; zdravnik bo računil \$2, lekarnar bo hotel zaslužiti \$1. pri zaboju in k temu še pride 40 centov davka. Do sedaj so lekarne naročile pri Schlitz pivovarni 500 zabojev in enako število po drugih tovarnah, kar pričča, da pričakujejo dobrega zaslužka.

PIJANČEK

Pozna je noč, prijatelji dragi, in sestre v Gospodu že davno spe, joka nebo se, kostanji, vsi v vlagi, jesenkoubogi v vetru ječe.

Gori na nebu ena, edina zvezdica, revica mrzla drhti - jaz pa, pijanček, želim si še vina po uri polnočni sam sredi vasi

Samo kadar sta sama

Jože: "Tvoja žena je pa videti jako mirna in potrpežljiva."

Jurče: "O seveda je, pa še kako; ona mene nikdar druga-

če ne zmerja kakor, kadar sva sama."

Dober izgovor

On: "Kako je vendar to, da me je tvoja obleka to leto toliko več stala, kakor preteklo?"

Ona: "Veš vse je letos toliko bolj po ceni in tako sem mislila, da moram to leto nekaj denarja prihraniti?"

Ni razumil

Odvetnik je zasliševal tujezemca na sodišču; med drugim ga je vprašal: "Kako pa vodiš stopnice v dotični hiši?"

Tujezemec: "Ako sem na vrhu stopnic, vodijo dol, ako sem od spodaj, pa vodijo gori."

Dober nauk

Mati: "Kdo pa ti je dal te cvetlice?"

Hčerka: "Gotov mlad možki."

Mati: "Kaj se pravi gotov mlad možki? le verjemi mi, da noben možki ni gotov, dokler nisi poročena z njim."

Je povedal resnico

Ona (po prepiru s svojim možem): "Frank ali se še spominjaš na tiste čase, ko si mi pripovedoval, da nisi vreden, da bi bil prah pod mojim nogami?"

Frank: "Ali mi boš to sedaj zopet metala v obraz?"

Ona: "Ne, samo povem ti, da, ako si bil tisti čas še tako slab, lagal pa nisi."

On 60 ona 22 let

V New Yorku se je poročil milijonar Izrael John Merritt, star 60 let se je poročil s 22 letno baroneso, hčerko stare rodbine Satge iz Londona. Plemenita rodbina je obožala in sedaj so prodali hčer starcu, da bo tako ameriško zlato očistilo in pozlatilo stari grb rodbine Satger.

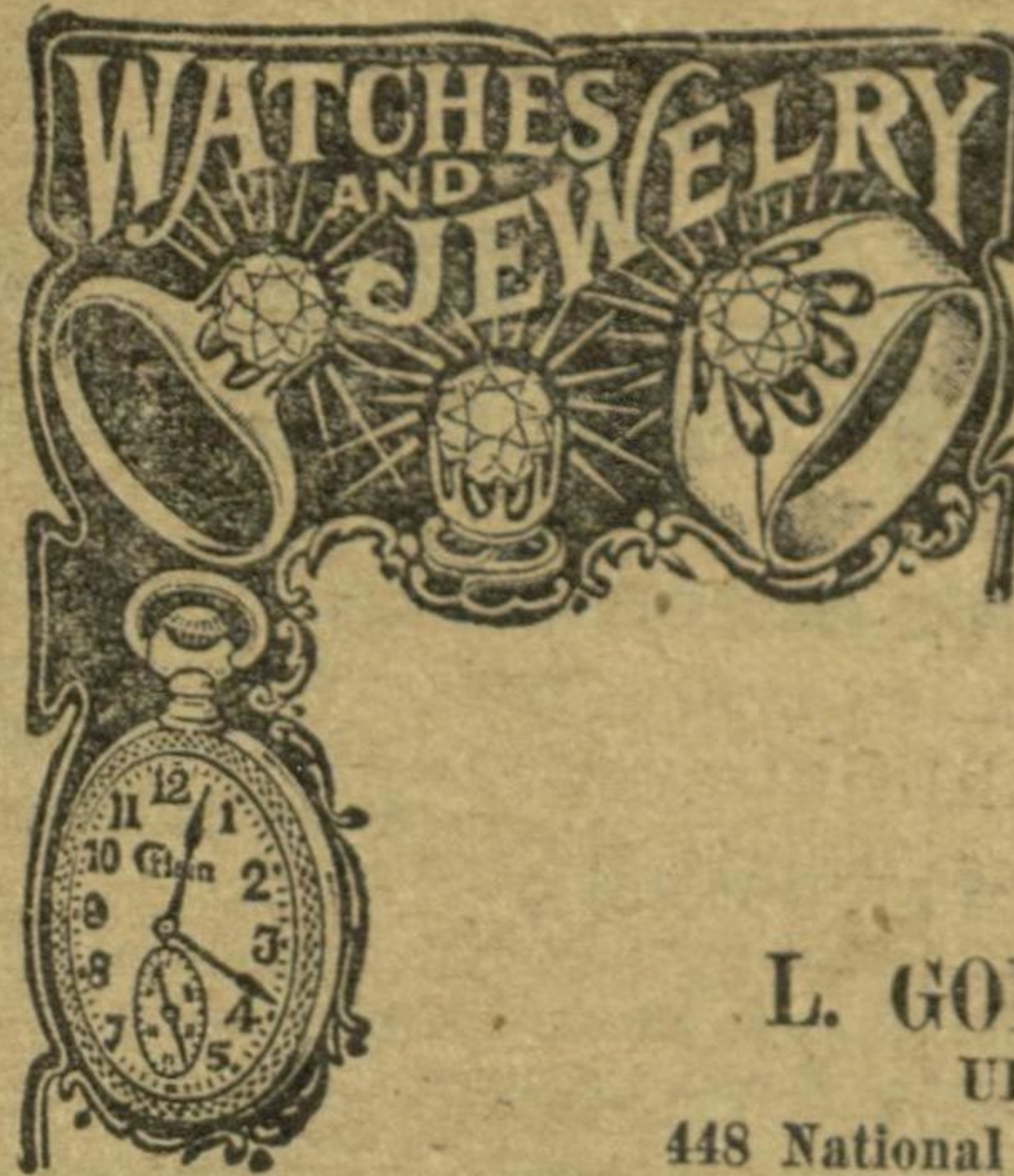
Po telefonu

V Detroitu je tožila neka ženska za ločitev zakona. Ona se je poročila po telefonu. To so takrat opisovali časopisi na dolgo in široko, ker je deklica imela krasno novo idejo. V Ameriki vleče namreč vsaka nova ideja, in na ta način je deklica prišla lahko v časopise, kar jo je seveda silno veselilo. Prva najsrčnejša želja vsake američanke je namreč, da se seznanj s kakim kino igralcem in da postane sama "zvezda", drugo pa, da pride njena slika v časopise. Ker pa so njih duševne zmožnosti po večini premalenkostne, da bi prišle zaradi njih pred širšo javnost, si izmišljajo razne originalne načine, pri čemur seveda, niso posebno izbirčne. Omenjena žena se je poslužila toraj telefona za svojo poroko in sedaj toži za ločitev. Sodnik ji je rekel:

"Gospa dobili ste mena naplačno številko...."

Tožba

Micika: "Janko je lep fant;

Sedaj je čas, da si nabavite gramofonske plašče, ure in zlatino sploh. Pridite k nam in se prepričajte. Znižali smo vse cene skoraj za polovico ter si lahko prihranite mnogo pri vsakem sedaj kupljenem predmetu. Popravila izvršujemo točno ter za nje jamčimo.

L. GOLOB & ROBICH

URARJA IN ZLATARJA

448 National Ave.

Milwaukee, Wis.

DUEFOLD SUIT

KROEHLER DUOFOLD SUITE OBSTOJEČ IZ TREH KOMADOV, IZ KATEREGA SE NAPRAVI POSTELJA POLNE VELIKOSTI. NAVADNA CENA \$95.00. POSEBNA CENA SUITE IZ 3 KOMADOV

\$59.00

J. MANDELKER & SONS

306 GROVE ST.,

Pol bloka North od National Avenue.

SIMONZ BROS.

Dve trgovini z moško obleko, obuvalom in vsemi drugimi potrebščinami.

410-12 National Ave

Milwaukee, Wis.

Telefon Hanover 3488

5203 National Ave

West Allis, Wis.

Telefon West Allis 261 - Y

VARNO POŠILJANJE DENARJA V STARO DOMOVINO.

Zanesljivo vam pošlje denar po dnevnih cenah v staro domovino stara priznana tvrdka, 18 milijonska družba

AMERICAN EXPRESS CO. PODRUŽNICA

383 First Ave., Milwaukee, Wis.

Odprto zvečer.

Pišite slovenski.

CENJENEMU OBČINSTVU NAZNANJAM, DA SEM SE POVRNIL V MILWAUKEE TER IZDELUJEM

NOTARSKE POSLE

ZOPET NA SVOJEM DOMU. SE PRIPOROČAM!

A. F. Kozleuchar
JAVNI NOTAR

342 REED STEET

Phone: Hanover 3482-M

čisto po mojem okusu, samo ene stvari ne vidim rada pri njemu."

Prijateljica: "Kaj pa?"

Micika: "Da hodi za Ivan-ko, pa ne za mano."

Sosedi

Mož: "Ti danes je pa nekako čudno tam pri sosedu; zdi se mi da je vse drugače, kakor pa po navadi."

Ona: "Ja veš danes večer je ona tudi doma in to se ti zdi neznano."

Stara bolezen

Tinče: "Ali si bil s tvojo ženo pri zdravniku Tone?"

Tone: "Da bil sem."

Tinče: "Kaj pa ji je rekel?"

Tone: "Pokazati mu je morala jezik in ko ga je videl je rekel: Edino kar vam manjka je, da dovolite vašemu jeziku počitka, pa bode te zdravi."

V šoli

Profesor: "Toraj na kak način se zlato najlažje razkroji?"

Dijak Pavel: "Skoz poroko z lahkomiselnostjo žensko."

ZMISEL SMRTI

(Spisal Pavel Bourget)

(Nadaljevanje.)

XXII.

To je bila ena tistih phiho-
loških zgradb, kakršnih sem
toliko zgradil v svojem življe-
nju. Brez dvoma je ta nesreč-
na slabost moje šepavosti, ki
me je potisnila drugim ob-
stran, povzročila, da sem po-
stal nekoliko bolj gledalec kot
igralec v tragikomediji življe-
nja. Mnogo sem opazoval, mno-
go razmišljal. Velikokrat
sem se jako zmotil. To pot pa
ne. Moj strah, da bom videl iz-
vršitev grozodejstva — še ve-
dno sem tako nazival dvojni
samomor — je napeljal vse
moje opazovalne zmožnosti; in
da prav sodim o umskem zani-
manju, ki ga je nenadoma zbu-
dilo pri gospe Ortegovi nra-
vno vedenje njenega bratranca,
za to sem dobil skoro takoj do-
kaz.

Kako je abbe Courmont po-
skušal razgnati Galikove dvo-
me? Ali jih je smatral za samo
domišljijo? Ali je pa mislil,
da bo navzočnost gospe Orte-
gove ob vzglavju ranjenčevem
morebiti pomagala, da se iz-
preobrne ona in, kdo ve, tudi
profesor? Na vsak način se je
uveljavil molčeč sporazum, in
mlada žena je začela izkazova-
ti svojemu bratranecu nekatere
usluge kot strežnica. Pomaga-
la je pri obvezovanju, nadzira-
la njegovo hrano. Čeprav se je
vidno trudil, da ne bi imel z
njo predolgi pogovorov, je
vendar skrbno razmišljala be-
sede o pomenu življenja, ki so
mu od časa do časa uhajale,
njegove sodbe o stvareh in lju-
deh, knjige, ki jih je bral pred
njenimi očmi, tudi bogastvo
njegove duše, ki se je vse razo-
delo. Dosti že, da me je vpra-
šala, ko je osemindeset ur
stregla:

“Marsal, ali ste poznali mno-
go pobožnih v svojem življe-
nju?”

“Nikogar drugega razen
svoje matere. Hočem reči: za-
res poznal. Zakaj lastnost re-
snično pobožnega je to, da se
skriva. Še eno evangeljsko
pravilo in še vedno v “neki
pridigi”: — “Ti pa, kadar
moliš, pojdi v svoj hram in
moli neskrivnem.”

“Toda, ali ste opazili, da je
vera dajala moči tistim, o kate-
rih ste vedeli, da so zares po-
božni, čeprav jih niste dobro
poznali?”

“Ne razumem Vas dobro.
Vera je moč sama po sebi.”

“Slabo sem Vas vprašala.
Rada bi vedela to-le: ali misli-
te, da moč, ki jo je kazal moj
bratranec danes spričo svojih
muk, ki so bile tako velike,
včeraj sprišo smrti, kateri je
kljuboval tako hladno, ali mi-
slite, ponavljam, da mu ta moč
prihaja iz njegovih nazorov a-
li iz njegovega značaja?”

“Iz obeh”, sem odvrnil, “za-
kaj oboje je zvezano.”

“Pa vendar jako čudno,” je
poudarila, “da more kdo najti
moči v popolnih zmotah.”

Začela se je šele čuditi. Ne-
kaj dni pozneje sem čul, sam
sem jako strmel, kako je raz-
pravljala s svojim možem, kar
mi je prejasno kazalo, da se bo
razvoj dovršil v njeni duši.

— “Veste, kaj mi je pravkar
Galik?” je začel Orteg, “Sta-
vim tisoč proti eni — on, čast-
nik in ki je bil tam! —, da je
bitka na Marni čudež! . . . . .
‘Zakaj?’ ‘Zato, ker se zdi, da
se ne bo dala nikdar strategi-
čno razložiti. . . ‘No, dobro!’
sem mu odgovoril, ‘recite, da
se ne razloži, ker ne poznamo
zadostnih in potrebnih pogo-
jev za njo, a bili so.’ — ‘Da’, je
rekel, ‘nadnaravni’. Priznajte,
Marsal, da je čudno tako mi-
šljenje v letu 1914. A kaj: sto-
letna neizpremenljivost! . . . . .”

“Pa je vendar na svetu ne-
kaj, kar je neznano,” je rekla
gospa Ortegovina.

“Samo to je na svetu,” je od-
vrnil.

Obotavljala se je. On je pou-
daril:

“A potem, kaj?”

“Potem bi mogla biti Gali-
kova domneva ravnotako res-
nična kakor kaka druga?”

“Pomisli malo!” je povzel.
“Ne veš, kaj je v tem hipu v
stranski sobi? Sledi iz tega, da
imaš pravico misliti, da so v
tej sobi bajeslovna bitja, cen-
taver in enorog? Mi ne znamo
kaj je neznano. Vemo pa po-
polnoma, kaj ne more biti.”

“Vse eno,” je rekla, “so
hertenovi valovi, radium, pre-
den so jih odkrili. . . . .”

“Kam hočeš priti?” preki-
ne Orteg.

“Na to-le: sile morejo delo-
vati v svetovju, o katerih niti
ne slutimo, da so. Kadar go-
vori Galik o nadnaravnem, ne tr-
di nič drugega.”

“Oprosti on ne pravi, da so
te sile možne, on jih ima za re-
snične.”

“Toda”, je odvrnila, “če ne
bi bila neka plat resnična v
njegovih veri, kako bi črpala iz
nje moč? Kar učinkuje na red-
nost, je nujno realno!”

“Nanj vplivajo njegove ide-
je, in zmotna ideja določuje
voljo prav tako, včasih še bolj
kakor resnična ideja.”

Tukaj se nisem mogel pre-
magati, da ne bi posegel vmes
Ugovori, ki jih je izrazila go-
spa Ortegovina, so nudili preveč
sličnosti s tistimi, ki so vzne-
mirjali mojega duha v zadnjih
tednih. Razgovor me je zani-
mal sedaj na moj lastni račun:

“Ali je to popolnoma pravil-
na, dragi moj učitelj? Res lah-
ko stori zmotna ideja, da dela-
mo, toda naše delovanje jako
hitro trči ob realnost, ki nam
dokaže zmoto.”

“Mislite li, da realnost ne
dokazuje zmotnosti Galikovih
mističnih sanjarij? Če ne dru-
go, že ta strašna vojna. . . . .”

“Ne mislim, dragi moj uč-

telj. On jo tolmači in se ji pri-
lagoduje.”

“Ali sem imel dovolj prav?”
je vzkliknil. “Primo purgare!
Strup se tudi pri Vas pojavlja.
Sklicujem se na razumnost
vaju obeh, ne na vajino občut-
ljivost ali vajino domišljijo.
Pri iskanju resnice ne veljajo
niti naše želje, niti naše sanje.
Trebaja, da si naredimo po-
jem o svetu v soglasju z dejstvi
znanstvenega izkustva in ime-
ti moramo pogum, da smatra-
mo ta dejstva za nedotakljiva.
Izmed vseh pojmov pa en sam
ne nasprotuje tem dejstvom:
energija, ki je večna, neskon-
čna, vedno ena in ista v svojih
prvinah in zakonih, ki ustvar-
ja, razdira, obnavlja neizčrp-
no, brez začetka, brez konca in
zato brez cilja. Vse, kar je,
posamezna stvar, vrsta, planet,
vstaja iz tega nerazločnega
brezdana in se vanj pogreza. Ne
vemo, kako daleč sega moč te
energije. Njeni zakoni so stal-
ni, a vseh ne poznamo. Odtod
nejasnosti, ki jih imenujemo
skrivnosti in ki so le križanja.
Vanje stavimo želje in sanje.
To je Nadnaravno. Seveda, če
bi Galiku govorili o križanjih!
. . . . . Po vsem tem morebiti ve,
da so svetlobni žarki in da
zmanjšajo svetlobo, če se kri-
žajo. Nekoliko fizike se je mo-
ral učiti za vstop v vojaško šo-
lo. Kar se tiče uporabe. . . . .”

XXIII

Zadnji kratki stavek je izgo-
voril tako ostro, da se je po-
govor hitro končal. Ljubosum-
nost mu je znova razjedala sr-
ce. Njegova žena se je tega o-
čividno zavedala kakor jaz.
Zapazil sem, da je začela red-
keje zahajati v ranjenčevo so-
bo tiste dni, ki so sledili temu
razgovoru. Večkrat je poslala
strežnico, da jo nadomesti. Za-
to se je pa skrbnost za njenega
moža še povečala. Neprenehoma
je hodila v njegovo pisar-
no, kadar je tam počival. Je
bil tam? Ni ga puščala izpred
oči, vznemirjala se je ob nje-
govi najmanjši nepotrpežljivo-
sti in ga razoroževala s tem,
da mu je prestregla tudi naj-
manjše domisleke. Zapazil sem
tudi, da je ta podvojena pa-
zljivost povečala, kakor se je
zdelo, Ortegovo občutljivost,
ne blažila. Postajal je nehva-
ležni bolnik, ki se zaradi svoje
boleznij jezil nad tistimi, ki mu
strežejo.

“Katero osebo Edip najbolj
sovraži?” mi je rekel eden mo-
jih jetičnih bolnikov nekoga
dne, ko sem ga grajal, ker je
trdo ravnal s sorodnico, ki mu
je požrtvovalno stregla.

“Antigono, ker mu vsako
minuto spričuje, da je slep.”

Spričo Ortegove rastoče kri-
vičnosti napram svoji ženi sem
se proti svoji volji spomnil te
cinične izjave in čutil sem, da
tiči v tej čudni misli žal žalost-
na človeška resnica.

Ali je bila v tem pri Ortegu
le krivičnost? Da, kdor bi gle-
dal le na dejanja. A kadar po-
zna kdo zakonsko življenje,

kakor sem ga sedaj jaz poznal
tukaj do globokih korenin, de-
janja niso nič. Čuvstva so vse.
Če bi bila gospa Ortegovina zbe-
žala s klinike in ne mogla pre-
našati hiranja svojega moža,
bolnik bi ji bil to manj zame-
ril. Rekel bi si bil: “Preveč
trpi, ker me vidi takega. Še me
ljubi.” Tōda njemu kakor me-
ni so kazale te pomnožene ma-
lenkostne materialne skrbi, da
neprestano napenja svojo vo-
ljo. Posebno to, da se je kakor
po načrtu ogibala in se umak-
nila svojemu bratranecu, je pri-
čalo, kako se bori. Proti čemu?
Da si ji ne bi vsililo, in sicer
morebiti nova ljubezen. Pač
pa novo zanimanje. Nova mo-
ška osebnost je oživila zanjo.
Jezik je jako nerodna algebra,
kadar je treba izraziti odličice
čuvstev; v njem plavajo obli-
ke tako nejasne, da ne najdem
izraziti besedi, s katerimi bi
označil nraavno stanje, čigar
žalostne stopnje sem tako do-
bro razložil, dramo duše, ki je
prišla nasproti drugi duši do
nekega nasičenja in v strašnem
kesu odkriva, da se končuje
nekdanja prisrčnost. Ta izraz
nasičenosti (je prav tehničen,
prav sirov. Izraža pa s toliko
natančnostjo nemožnost, v ka-
teri se je nahajala gosp. Orte-
govina, da bi ji mogel njen mož
zbuditi novo čuvstvo! Nasprot
no je pa bilo vse novo v čuv-
stih, ki jih je budila poezija,
nenadoma razkrita pri njenem
tovarišu mladih let. Poznala
ga je kot vljudnega dečka, kot
dobrega mladeniča, kot mar-
ljivega kadeta in vrlega čast-
nika. Našla je zopet križanja,
in to v trenutku, ko je bila lju-
bezen do njenega moža, ki je
bila vedno bolj umišljena nego
resnična, le še v njeni volji.
Ko mi je izrazila v svojem tra-
gičnem pomenku svoj strah in
gnus pred ženskami, ki ljubijo,
ko so ljubile, ki same zataje
svojo preteklost, ji je ušlo to-le
priznanje: “Najstrašnejše je
pa to, da se človek v življenju
izpreminja, in sicer proti svoji
volji.” Borila se je že, da ji ne
bi usehnilo njeno občutje. Bla-
znost njene smrtne ponudbe ni
narekovala samo nepremagljivi-
va nuja, da potolaži strašno ža-
lost. Sama sebi je hotela dati
dokaz, da ostane zvesta svoji
ljubezni brezpogojno in slepo.
Kako naj se še vara sedaj, ko
raste ob strani čuvstvo toliko
močnejše, ker se mu je pridru-
žilo novo življenje? Pobožna
mladenka, kakršna je bila pre-
den ji ni vzel vere hipnotizem
očetovega mišljenja, se je znova
naskrivnem porajala v nje-
nem sreću. Obenem je tu zopet
našla sledove nemirov, ki jih je
bila manj občutila nego sanja-
la, in nenadoma so oživelili že
davno ubegni spomini na tih
roman njenih petnajstih let.
V pogovorih, ki sta jih imela
strežnica in ranjenec pred ma-
no, pred Ortegom, kakor je
ravno nanoslo, so se neprenehoma
ponavljale besede: “Ali
se spominjaš?” Nekdanja to-
variša pri igrah sta se vračala

k prizorom, ki so bili za vse brez pomena, le za njiju ne. Orteg se ni zanje menil; toda ali ni to njegove žene še bolj mikalo k razgovorjanju? Pri tem se je oddihala od sedanje more.

Morebiti tudi — to misel zapišem le kot domnevo — je bil tu učinek tistega psihičnega vpliva, o katerem tolikokrat govorim. Po katerih znakih spoznamo navzočnost take energije, na primer elektrike? Po tem, da vpliva na nas naravnost ali pa se izpremeni v drugo energijo, ki tudi vpliva na nas. K prvi skupini spada svetloba in toplota, elektrike k drugi. Mi je ne zaznavamo naravnost, in tako je umlji vo, da je ostala tako dolgo nepoznana. Bivanje duševnega okolišča, ki je neodvisno od živčnih središč in kjer ta-le črpajo svojo moč, je toraj možno. Ali ne tiči v Blainvillejevi formuli, da so možgani substrat, ne pa organ mišljenja, domneva, ki je moji slična?

Oddaljujem se. Hotel sem samo navezati na bolj splošen zakon neki pojav telepatije ali pravilneje, telestezije, katerega priča sem bil. Myers jo je definiral: "Prenos vplivov katerekoli vrste od enih možganov do drugih, neodvisno od vsake znane čutne poti." Goette ki je bil velik znanstveni duh, je tudi rekel. "Duša more s samo navzočnostjo močno vplivati na drugo dušo." Ali ni bilo te vrste delovanje tisti pravni vpliv, ki ga je začel Galik izvrševati na gospo Ortegovo? Ljubil jo je prej in ljubil jo je zdaj strastno, to sem med tem zvedel, a si ni dovolil. Ni dvoma, da jo je pridruževal ne prestanemu pogovoru z Bogom ki so ga njegove molitve in njegova premišljevanja podaljševale brez konca. Vse se je tako vršilo, kakor bi žarki prihajali iz tega skrivnega žarišča ljubezni in ovijali mlado ženo in vplivali nanjo. Kakor dva tečaja, ki ju veže magnetni tok. A kdor reče tok, reče prevodno sredstvo.

Naposled sem bil morebiti — prehajam na stališče, na katero bi se postavil Galik sam — samo priča enega izmed tistih čudežev, ki jih nevernik ne vidi in ki so veri vsakdanji? Da, morebiti je goreča ranjenčeva molitev pregnala začaranost, ki je že nekaj tednov tlačila nesrečnico? Kdo ve?

Te domneve so vznemirjale moje mišljenje v tej dobi. Zanimajo me še vedno. Toda kakšen pomen so imeli za umirajoččega soproga vzroki tega razvoja pri njegovi ženi in počelo tega vpliva, za oblastnega in strastnega Ortega, ki ga je bolezen naredila razdražljivega in ki ga je ljubosumnost morala narediti neusmiljenega? Nemiri tega ženskega srca, ki je bilo tako dolgo njegovo, in njih izvor niso mogli uiti njegovi bistrovidnosti, ki je bila tem ostrejša, ker se je čuv

stveno tekmovanje med Galikom in njim podvojilo z nekim drugim. Orteg je bil v svojem brezverstvu tako strasten kakor v svoji ljubezni. Da je imel tako gorečega tekmeča za vernika, je podvojilo njegovo trpljenje. Kadar na to mislim zdaj in oddaljen, se tresem ob misli na mučeništvo, kar so bili njegovi zadnji v molku minuli dnevi. Medtem sem zvedel, da njegova žena po cele ure ni mogla izvabiti nobene besede. Kakor ostane v zrušenem gradu pokoncu stolp, da s svojo visokostjo priča o veličastvu podrtega poslopja, tako je ostal samo ponos od zmagoslavnega Ortega, ki sem ga poznal in tolikokrat občudoval. Iz zapupnih besedi gospe Ortegove sem spoznal, da se ni več ponovil tisti nasilni prizor, čigar žrtev je bila ona vpricho mene ob Galikovem vzglavju. Tudi ji ni v tej dobi, ki je trajala skoraj dva tedna, nikdar govoril o njuni samomorilni pogodbi, dasi je njegovo vedno rastoče hujšanje in od dne do dne bolj izrazita zlatenica kazala, da gre zlo neizprosno naprej. Vstajal je samo za nekaj ur, a vedno se je branil, zapustiti kliniko, čeprav so ga rotali nekateri sobratje, ki so ga obiskovali in ki so se mu upali to svetovati. Vidno je trpel čedalje bolj in vedno pogosto je jemal morfij. Tako stanje ni moglo obstati niti fizično, niti moralno, to sem razumel. Moja opazovanje so se strinjala in mi kazala, da je kriza blizu. Bolnik je bil na koncu moči, a mož ni bil na koncu ljubosumnosti. To je pokazal.

XXIV.

Ko sem šel nekega jutra v njegovo spalnico, da mu zročim kakor navadno poročila nočnih strežnic, so mi rekli, da je vstal in da je v svoji pisarni. Našel sem ga tam sedečega pri pisalni mizi; pregledoval je kup pisem: nekatere je trgagal, druge je urejeval, zopet druge je metal v velik ogenj. Ker sem bil poučen, sem takoj presodil, da je to urejevanje priprava. Spoznal sem dolg kofrček ves iz mahaganijevega lesa, ki je stal po navadi na delavni mizi na trgu Združenih držav. Vedel sem, da je vanj zapiral svojo korespondenco. Komaj se je ozrl na liste, ki sem mu jih ponudil. Navadno jih je pregledal prav natanko.

"No," me je vprašal, "kako daleč ste s svojimi zapiski?" Res me je bil prosil, naj uredim dnevnik najzanimivejših slučajev z naše klinike. Poudaril je:

"Veliko mi je na tem, to sem Vam povedal. Moje delovanje tukaj ni bilo tako, kakor sem hotel, materialno, se razume. Vendar sem," popravil je, "smo dobro delali. Naj to služi znanosti. Koliko pa je vseh slučajev?"

"Okoli petdeset."
"Za prepis na čisto jih Vam ostane?"

"Enajst ali dvanajst."

"Dobro!" je rekel "Vi ste mi bili v prav veliko pomoč v mojih jako britkih trenutkih, dragi moj Marsal! Ali hočete biti prav prijazni do svojega ubogega učitelja? Teh enajst ali dvanajst slučajev prepisite do jutri zjutraj...."

"A je služba...."

"Quenaut in Renard bosta vse opravila. Ukazal jima bom...."

Quenaut je bil kirurg, ki ga je bil privzel po svoji omedlevici. Jako dobro je operiral in me sicer neprestano mučil, da naj rečem Orteg, naj se da operirati. Pred učiteljem je postal ravno tako mali deček kakor jaz. Renard je bil skromen dijak, ki nam je pomagal in nam še pomaga kot asistent.

"Torej do jutri bo vse urejeno," sem odgovoril.

"Hvala! Želim, da se ti podatki prjobjijo pri prvi seji zdravniške akademije in treba je, da jih pregledam. Ne vemo niti, kdo doživi niti kdo umrje, in pri mojem stanju...."

Ko je govoril te besede, se je tako smehljal, da sem se docela uveril; tokilo trpkosti in nepotrepljivosti je bilo v tem smehu. Zeblo me je, ko sem ga zapuščal, in noge so se mi šibile. Pravkar sem uvidel, da se je odločil. Še bolj sem to spoznal, ko sem srečal gospo Ortegovo. Bila je zelo blede, kakor okamenela in veke so ji skoro krčevito utripale po očeh, ki na videz niso nič drugega videle kakor podobo grozote, ki je stala med njo in predmeti. Če je bila stvar taka in je prišel konec se nisem smel več obotavljati. In neki prav navaden dogodek mi je bil tretji in neovrgljivi dokaz, da je ta konec prišel. Ker se je pripetil takrat ko je Orteg zahteval, naj uredim svoje podatke, je popolnoma razpršil moje dvome. Okoli polienajstih me je Orteg še enkrat poklical. Bil je z osebo svečanega izraza, katero sem bil že srečal pri njem in ki ni bila nihče drugi nego njegov notar.

"Pozabil sem Vam povedati dragi moj Marsal," je začel, "da pride danes gospod Metivier, da se podpiše akt, ki uredi Vaš položaj tukaj, ko mene več ne bo."

"Zopet Vaše misli!" je ugovarjal debeli notar, ki je kazal s svojo čokatostjo, rejenostjo in trdnostjo pri šestdesetih letih nenavadno nasprotje z umirajočim, katerega je hotel potolažiti.

"Veliko boljši ste", je poudarjal, "sicer smo pa moji pisarji in jaz v pisarni vedno opazili, da to poživi, če neradi kdo oporoko, in Vam ni bilo treba tega...."

"Prosim, dajte akt v pregled doktorju Marsalu!" je rekel Orteg, ne da bi se zmenil za tolažilne besede, ki so imele nehote kruto ironijo v svoji vsakdanjosti. Gospod Metivier mi je dal list kolkovanega pa-

pirja, katerega sem na videz pogledal.

"Poklical je svojega notarja, da pregleda njegovo oporoko," sem si mislil, "ta je to povedal. Kaj vendar čakam?"

Komaj sem se podpisal pod zadnji odstavek, sem se hitro poslovil. Šel sem naravnost proti sobi gospe Ortegove. Ni je bilo doma. Iskal sem jo po vsej bolnici, pa je nisem našel nikjer. Naveličan iskanja sem se obrnil na tajnika, ki vodi knjigo pri vratih. Povedal mi je, da je gospa odšla. Po naravnem nagonu sem takoj sklepal in si rekel: "Če je samomor sklenjen, je morala iti na trg Združenih držav urejevati svoje domače papirje, kakor je Orteg pravkar svoje uredil. Kako naj to izvem? Po telefonu? Da me ne bo sprejela, če je tam! Naj grem tja in jo presenetim? Poskusimol...."

Urno sem šlekel bolnični jopič, oblekel suknjič, poklical avtomobil in drčal sem po bulvardu Saint Germain, po nabrežjih, po drevoredu Marceau in po ulici Bizet proti tistemu poslopju, kjer sem tolikokrat obiskal novomodnega kirurga v srečnejših dnevih. Kako so begale moje misli med potjo in kako me je presunilo, ko je vratar odgovoril na moje vprašanje:

"Gospa je že eno uro tukaj. Vas bom prijavil."

"Ni treba," sem rekel, da odstranim tega človeka, "ona me pričakuje."

Skočil sem na stopnišče, vedoč, da jo najdem v malem salonu drugega nadstropja, če uravna svoje zasebne zadeve. Saloni prvega nadstropja so bili za stranke in za sprejeme. Ko sem stopal po stopnicah, me je pogled na stvari okoli mene spominjal Ortega pred boleznijo. V ognjeviti dražbi, pri hrupni razprodaji se je bil potegoval za kip italijanske renesanse, ki je stražil predsobo. Španske preproge, razpete po zidovih, so bile pod njegovim zbirateljskim imenom razstavljene na neki veliki zgodovinski razstavi. Hvala ležnost nekega ameriškega milijonarja, ki ga je Orteg rešil, se je kazala v napol porcelanasti vazi, v velikanskem delu nove umetnosti, ki je stala v kotu stopnišča na nič manj velikanskem podstavku iz rezljanega lesa. Skozi slikane šipe starinskih okenj je objemala topla in mila svetloba tišino tega stanovanja, katero je bil že vedno zapustil tisti, čigar slavo in ponos je oznanjalo. To prazno in tiho stopnišče je mojo žalost še povečalo. Imel sem nekako fizični občutek, da sem prišel v grobnico in da je Orteg že mrtev!.... A nekdo je živel in je moral živeti, nesrečna žena, ki je tudi hodila v te dve nadstropji med prikaznimi zmagoslavni ur. Bil sem pred vrati malega salona. Neizrekljivo razburjenje se me je polastilo, ko sem potrkal. Neki sel, kateri je igral proti njej

glas je odgovoril: "Noter!"
Njen glas!

Očividni dokaz, da se nisem motil: kakor njen mož pravkar tako je tudi ona začela urejevati. Potem je prekinila to delo in pisala. Misleč, da govori vratarju, je rekla preprosto: "Ste Vi, Jožef?"

In njeno pero je pisalo naprej. Obrnila se je, zagledala mene in se vzravnala s krikom:

"Vi, Marsal? Kaj pa je? Me kliče moj mož? Mu je slabše?"

Prvič sem jo videl v teh dneh, da je bila drugače oblečena, ne v obleki postrežnic. Bila je še vedno nekdanja lepa gospa Ortegova, toda kako spremenjena! Ti tedni skrbi so dali njenim tako plemenitim potezom bolj fin, bolj določen, bolj globok izraz, kakor neka-ko kruto vrezino.

"Ne, gospa," sem odgovoril, "in on ne ve, da ste odšli Pu-

stil sem ga z gospodom Metivierom, njegovim notarjem."

"In ste torej razumeli?" je rekla. Z rokami na hrbtu se je naslonila na mizo, glavo je nagnila nazaj in kimala. Ko se je poglelo prvo presenečenje, se moji navzočnosti ni več čudila. Kako in zakaj sem prišel na trg Združenih držav, kakšne slutnje so me dovedle, za to se ni več brigala. Bil sem tukaj! Deležil sem se bedecih sanj, v katerih se je borila, in z nepremičnimi očmi in napol odprtimi usti je dejala:

"Da, to je za jutri. Obljubila sem in nimam poguma...."
(Dalje prihodnjic.)

Izgleda nevarno

V Chicaškemu listu Tribune je bil pred nekaj dnevi sledeči oglas: "Na prodaj prstan z diamantom, vreden \$85, in samokres."

Dovolj kazni

Neki urednik, je odgovoril

v listnici uredništva neki naročnici: "Vi vprašate, kako kazni zasluži možki, kateri poroči dve ženski? Po našem mnenju ne zasluži kazni, pač pa nagrado za hrabrost."

Dober nasvet — za nekatere

Vzemi pet malih kupic lunin žarkov, potem se pa vsedi v avtomobil in gotovo je da se boš nekaj ur kasneje znašel v ječi, bolnišnici ali pa pri pogrebniku. (To je za take, ki so siti življenja.)

Za praznike

Stara navada ameriških rojakov je, da se spomnijo svojih sorodnikov in prijateljev v domovini s primernim darom za božične praznike.

Ker je sedaj cena denarja izredno nizka, že samo par dolarjev pomeni jako veliko v starem kraju.

Denarne pošiljatve skozi našo banko so navadno nakazane v 14 dneh. Denar dobi prejemnik na svoji domači pošti brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

ZAKRAJSEK & ČEŠARK SLOVENSKA BANKA

70 — 9th Avenue,
New York City

Dostavek: Onim, ki žele potovati domov za praznike, priporočamo svoj potniško pisarno.

Pozor Slovenci in Hrvati Slovenska mesarija Anton Novak

269 Grove St. med Park in
So. Pierce St.

Telefon Hanover 822

Velika zaloga svežega prvovrstnega mesa.

Cene za petek in sobota

Pork lion	17—19¢
Pork shoulders	13¢
Pork chops	22¢
Pork steak	17¢
Telečje stegno	17¢
Teletina od pleč	15¢
Ovčje meso	15¢
Sirloin steak	16¢
Porterhouse steak	16¢
Round steak	16¢
Govedina za peč	12½¢
Govedina za juho	8¢
Suhe šunke	od 12 do 17¢
Sveža svinjska rebra	12¢
Suha svinjska rebra	15¢
Suha slanina	25¢
Poljske & dunajske klobase	16¢
Svinjska jetra, srce, ledvice	8¢
Hamburger	12½¢
Kranjske suhe klobase	22¢
Svinjski suhi rilei	18¢
Svinjski suhi jeziki	25¢
Krvave domače klobase	12½¢
Trebušna mast (salo)	11½¢

Postrežba točna. Se priporočam

NAZNANILO

Rojakom Slovencem in Hrvatom naznanjam, da sem se preselil na 479 National Ave., kjer bodem spet na razpolago bodisi gléde notarskih ali real estate poslov.

V soboto se bodo tudi otvorila 3 kegljišča, ki so vsa na novo urejena.

Priporočam se vsem za blagohoten obisk

JOHN ERMENC

479 NATIONAL AVE.
JAVNI NOTAR

Telefon Han. 3306-R

Milwaukee, Wis.

Razsvetlite vaš dom

Z ELEKTRIČNO SVETLOBO

ODPLAČILO V 10 MESECIH

Alexander M. Kailing Co.

264-266 W. Water St.

Telefon Grand 1834

KUPNE PRILOŽNOSTI v rabljenih avtomobilih

OČISTITI HOČEMO NAŠO GARAŽO POPOLNOMA VSEH AVTOMOBILOV V MILWAUKEE. VSAK AVTOMOBIL MORA BITI PRODAN NA LAHKE MESEČNE OBROKE:

FORDS	DODGES
BUICKS	STEARNS-KNIGHTS
STUDEBAKERS	PAIGE
CHANDLERS	HUDSONS
WILLIES KNIGHTS	PACKARD
OLDSMOBIL	FRANKLIN
MAXWELL	JORDAN

Cene so od \$150.00 naprej. Vse kare imajo dobre guminaste obroče ter so prebarvane in so v prvovrstnem stanju. Obiščite nas danes.

Stearns Sales Agency

TEL. GRAND 1373

172-174 FIFTH ST.

NAPRODAJ

Lep velik rooming house, pravkar prebarvan in dekoriran blizu Grove St. na Mineral St. Proda se na "Land Contract". Malo naplačilo, ostanek na nizke mesečne obroke.

Telefonirajte Hanover 27 322 Reed St., Room 15

Anton Ilowsek

282 Mineral Street

Tel. Han. 3684

PIANO & FURNITURE MOVING EXPRESS

COAL & COKE

Garantiran krompir, tak ki se drži vso zimo po \$2.15 vreča

Naša dolžnost je pokopavati mrtve ter prevzeti na naše rame vse kar je potrebno v slučaju smrti med vašimi najdražjimi.

Vaša dolžnost je, da storite vse kar je mogoče v omenjenih slučajih ter pokličite telefon

Hanover 471

po dnevi in ponoči kjer vam nudimo vse kar spada v našo stroko.

Edini slovenski pogrebniški zavod v Wisconsinu

FRANK ERMENC

281 Reed St. Phone Hanover 471

MILWAUKEE, WIS.

Vaša zadovoljnost je naše geslo.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnem srcem, vsled izgube moje ljubljene žene oziroma matere mojih štirih otrok se zahvaljujem vsem onim, kateri so spremili ranjko

LJUDMILO LIPOGLAVŠEK

k zadnjemu počitku na Mount Oliver pokopališče. Posebno se zahvalim društvam za krasne vence. Pokojna je bila članica društva Marija. Pomoč Kristjanov. Vence so darovala tudi društva: Sv. Jožefa in Sestre Slovenije, katerim izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Pokojna je bila doma v Raščah pri Zidanem mostu, kjer zapušča mater, šest sester in dva brata, tukaj pa mene žalujočega soproga in štiri otroke.

Počivaj v miru draga žena in mati, v tuji zemlji. Naš spomin bo vedno pri Tebi in naša ljubezen ostane trdna, dokler tudi nas ne izroče materi zemlji.

Frank Lipoglavšek, soprog,
Frank in Emil, sina,
Olga in Florenc, hčerki.
Mimi Kovačič, sestra.

Zakaj se je ločila od moža

Gospa Annie Ferotta, mlada živahna žena iz države Connecticut je tožila svojega moža za ločitev zapon; ona živi sedaj v New Yorku s svojim ljubčkom. Pri obravnavi, ko je bila vprašana med drugim, zakaj se hoče ločiti od svojega moža je vzela v roko dnevnik in pričela iz njega čitati sledeče:

„Moj mož mi prepoveduje rabiti šminko in mazila za obraz; on pravi, da je to bilo prvo, kar je Eva iznašla, potem ko je zapeljala ubogega Adama, da je vgriznil v jabolko. On ne veruje v lepi obraz ženske, ne v njene kodre, kateri jo tako krasijo, ker pravi, da je to iznajdba satana samega. Midva živima v državi Connecticut, kjer še vedno velja postava, da ne sme mož poljubiti svoje žene v nedeljo. Ker pa postava ne prepoveduje poljubljati druge žene, za to je prišel k meni moj ljubček, kateri me je poljuboval. Moj mož sovraži knjige in odobrava samo sveto pismo, kot edino dobro knjigo in jaz ne smem ničesar čitati. Jaz sem dobrega srca in ljubim mir, toda obenem pa tudi ljubim življenje, za to ne morem živeti s takim možem, ki je slabši kot starec, ki stoji z eno nogo že v grobu.“

Dober nasvet

Ančka: „Jaz bi že vzela Stanka, toda ena stvar se mi na njemu ne dopade.“

Prijateljica: „Kako slabost pa si našla na njemu?“

Ančka: „Nikdar me ne gleda v oči, kadar govoriva, ampak vedno pod nogo.“

Prijateljica: „O to je pa lah-

ko za pomagati; nosi daljša krila, pa je.“

Lep zakon

Marička: „Kako pa si prišla do tega moža?“

Barba: „Veš od ust sem si ga prihranila.“

Marička: „Kako je pa to mogoče?“

Barba: „Prihranila sem si s težavo 500 dolarjev in ko je zvedel da imam denar me je še le vzela.“

Nikotin imenujemo sok v tobakovi rastlini. To ime prihaja od imena Jean Nikot, kateri je prinesel prvo tobakovo rastlino iz Lisbone, glavnega mesta Portugalske v Pariz; to se je zgodilo leta 1560 in od tiste dobe naprej, se je pričela razširati raba tobaka po celi Evropi.

Modri Belgijci

Nekega Belgijca je pred nekaj meseci povozila železnica do smrti. Žena je zahtevala od uprave odškodnino, katero je tudi takoj dobila v znesku 10.000 frankov. Nekaj dni kasneje, pa je čitala, da je uprava izplačala neki drugi osebi za izgubo noge 30.000 frankov, kar je ženo zelo ljutilo. Pri ravnateljstvu železnice je zahtevala večja vsoto češ, ako plačajo za eno nogo toliko, potem morajo plačati za življenje mnogo več. Zadeva je prišla pred glavnega ravnatelja, kateri je poklical ženo k sebi in ji rekel: „Gospa, mi smo delali popolnoma pravilno, ker vi, ki ste dobili 10.000 frankov, si lahko dobite drugega moža, ona oseba, ki je izgubila nogo, pa si ne more kupiti iste, niti za 30.000 frankov, toraj ste vi še vedno na boljšem.“

POLITIČNE VESTI

Nemško-švabska kulturna zveza iz Novega sada je poslala narodni skupščini v Beograd spomenico, kjer zahteva ustanovitev nemških ljudskih in srednjih šol v krajih, kjer je zadostno število otrok nemške narodnosti. V svoji zahtevi se zveza sklicuje na senžermansko mirovno pogodbo.

Nemški socialisti in narodnostno vprašanje v Češkoslovaški. „Volksrecht“, glasilo nemških socialnih demokratov za Litomerec in Usti, je objavilo izjavo, ki pravi, na nemški socialni demokratje v Ustih ne bodo sodelovali z nemškimi meščanskimi strankami glede narodnega vprašanja. Socialni demokratje trdijo, da so nemške meščanske stranke povzročile neslogo med Čehi in Nemci.

„Tone: „Strašni trenotki so to bili, ko sem se potapljal. Trikrat sem se pogreznil, predno so me rešili. Ko so me zapuščale moči, sem se spomnil vseh najvažnejših dogodkov svojega življenja.“

Jože: „Ali si se tudi spomnil, da sem ti pred tremi leti posodil dvajset kron?“

NAZNANILO

Članice dr. Napredna Slovenka št. 6, J. P. Z. Sloga se pozivlja, naj se udeleže veselice, katero priredi Dram. odsek dr. Lilije v nedeljo dne 13. novembra v South Side Turn dvorani. Na seji je bilo sklenjeno, da se udeležimo te veselice polnoštevilno. Zberemo se ob pol 3. pop. v Iliria dvorani. Od tamkaj odkorakamo skupno v dvorano.

Mary Šimene, tajnica.

Hiša se da v najem na 877 — 83 Avenue. Pet sob in garage. Električna luč v hiši. Vpraša se na 3017 Galena Street. (18n)

Good Morning prijatelj!

No John, kam pa v nedeljo? Na peto Ave. k Princeu. Tam ima okusno rudečo kapljico, dobro Gettelman pivo, fine smodke in vse druge potrebne reči. Postrežba točna. Se priporoča vsem prijateljem in znancem.

MATH PRIMC
359 — 5th Ave. Milwaukee
Tel. Han. 1629 (4n)

ČEVLJI!

Ako so vaši čevlji potrebni popravi- la, ne zavržite jih, ampak jih prinesite k meni, da vam jih popravim Delo trpežno in nizke cene.

ANTON PUSHAVAR
447 — 51 Ave

1½ bloka severno od Nat'l Ave.

DOMAČA KUHINJA

kjer dobite dobra domača in tečna jedila po nizki ceni vsaki čas

JACOB ROŽIČEV RESTAVRANT

247 Grove St. (med Virginia in Park Streets.)

Prepričajte se sami! . . . . . Postrežba točna!

J. GALLUN

394 Grove Street

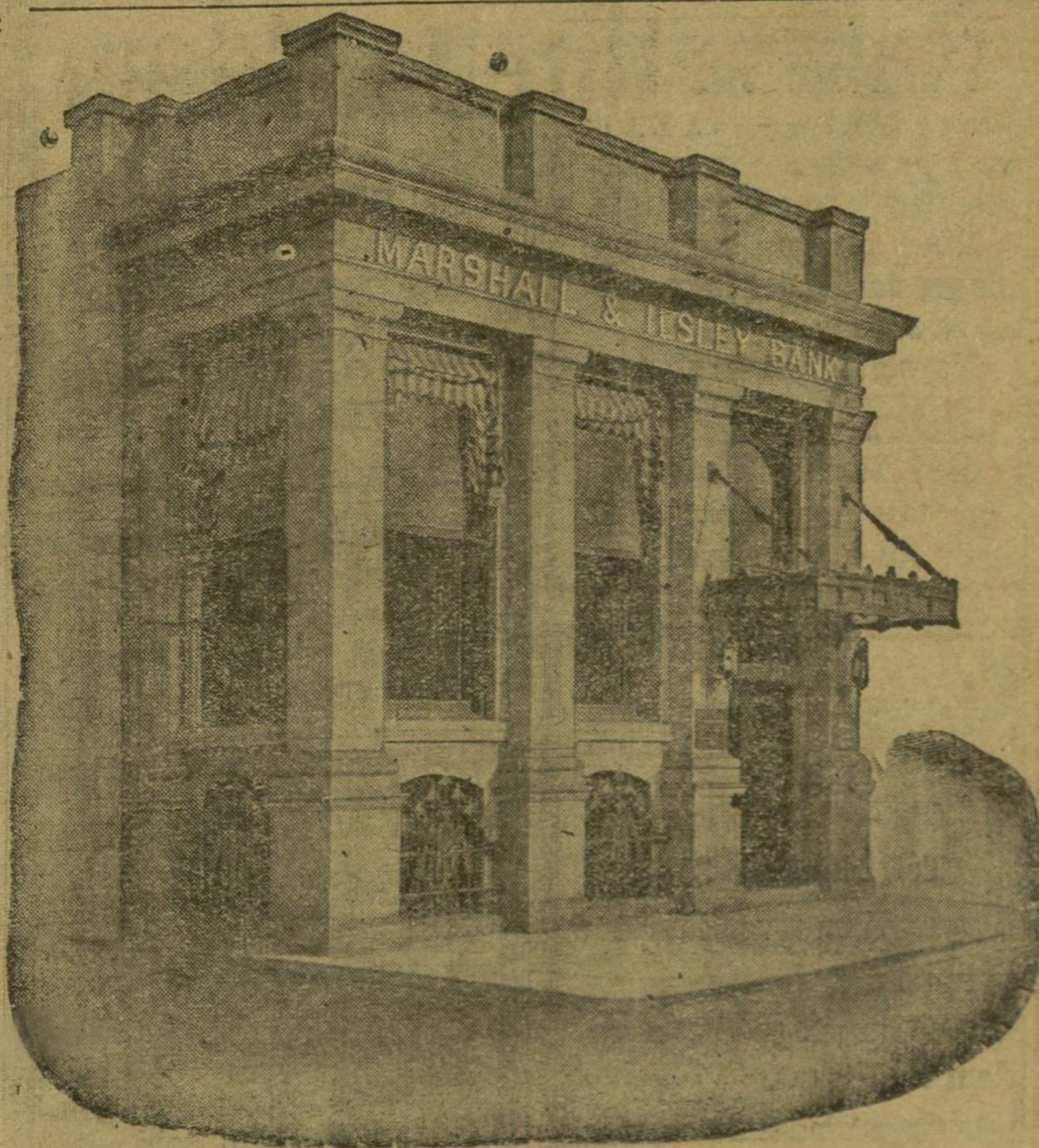
tretja vrata južno od Mineral St.

VELIKA TRGOVINA

z zlatnino, srebrnino in urami. Popravila izvršujem točno in po zmerni ceni.

Se priporočam

JOHN GALLUN

POŠILJANJE DENARJA V JUGOSLAVIJO.

Mi smo izboljšali naše zveze za pošiljanje denarja v inozemstvo ter izdajemo čeke na vse vodilne banke vseh delov sveta. Posebno dobro zvezo imamo z bankami v Jugoslaviji kot v Ljubljani, Zagrebu i.t.d.

MARSHALL & ILSLEY BANK

PODRUŽNICA NA JUŽNI STRANI: 374 NATIONAL AVENUE

GOSTILNO PRI ZLATIH RIBAH

Kdor se želi okrepčati s hladilno pijačo, naj ne pozabi, da jaz vsakomur najboljšo postrežem, ker imam vse najboljše pijače, ki so po postavi dovoljene.

Se priporočam

STEVE MILLER
GOSTILNA
342 First Avenue

med National Ave in Walker St.
Telefon Hanover 1997

GOSTILNA

Na razpolago razna okrepčila.

FRANK MARKELC
na 400 Reed Street

Telefon Hanover 4131-M

J. Hervat

309 FIRST AVENUE
Milwaukee, Wisconsin.

PRODAJE
najboljše moške čevlje

Kje kupujete čevlje?
Koliko ste plačali za nje?
Pridite k meni pogledat,
da boste videli razliko!

Martin Jug

312 National Ave.
vogal Reed St.
Telefon Hanover 2646

DELAVNE HLAČE

Jako trpežne — in narejene po vašem okusu. Dobite ceneje kot kje drugje. Nova zaloga, zimskega blaga, za obleke in posebno za suknje.

Naročite pri krojaču
JOHN REZEL
5122 National Avenue
čiščenje in popraviljenje
oblek vseh vrst

Steve Hojnik

422 — 6th Avenue
Tel. Hanover 3577.

Popravljam vsakovrstne avtomobile.

V slučaju nezgode vas pridem tudi iskat.

SVEŽA PRISTNA STRD

(MED) NAPRODAJ
FRANK VRTAČNIK
(MARY ŠPEH)
vog. Greenfield in 79 Avenue
R. R. 4 Box 9, West Allis

Express, premog, drva i. t. d.

Ako potrebujete premog ali drva, ali če se selite, vam stori to
JOHN GORISHEK
475 Virginia St. Han. 3817-W

MIKE KIRN

809 Ellen St. vogal Russell Avenue
Vzemite Deleware karo na Clinton St.
Telefon Hanover 2152

GOSTILNA

Se priporočam rojakom za obilen poset.

MODERN MOTOR CO.

POZOR SLOVENCIM!
Naznanjam rojakom, da sva odprla moderen garaž. V zalogi imava vsakovrstne potrebščine za avtomobile; popravljava avtomobile in baterije po nizki ceni. Delo garantirano.

MOZETICH & PAVLETICH

490-492 — 12th Street
Phone Grand 1073
Milwaukee, Wis.

GOSTILNA

JOHN LENKO

265—1st Ave. (vog. Park)

FRITSCH BROS.

Florist

CVETLICE IN VENC
581 National Avenue
Milwaukee, Wisconsin
Telefon Hanover 3680

NOVA GOSTILNA

na 559 National Ave.
med 5. in 6. Avenue

Se priporočam

A. MAGISTER

GOSTILNIČAR

Mrs. Terezija Krapshe

IZKUŠENA BABICA
živi sedaj na
79 & Greenfield Avenue
Tel. WEST ALLIS 544-J

NAPRODAJ dobroidoč restavrant, ker odpotujem v staro domovino. Vpraša se pri
STEVE ČIŽMADIJA
380 Clinton Street 18n

NOVA GOSTILNA

Prijateljem, znancem in vsem rojakom naznanjam, da sem otvoril na novo gostinjsko obrt na
415 Park Street
v Tratnikovem poslopju. Oddam 2 čedni sobi mirnim fantom.

FR. MEDVED

Po mojih mislih mora biti grozno, če operna pevka zapazi, da je izgubila glas.

Znanje angleščine je vsakomur potrebno

Ako čitate angleški, pa ne razumete, ste krivi tega sami, ker si ne nabavite J. Kern-ovega angleško-slovenskega slovarja, ki stane \$5.00 poštne prosto. Pišite po njega na

Slovenija

383 1st Ave.,

Milwaukee, Wis.

HA! HA! HA!

Oj ta preklicana muha!

ŠPANSKA MUHA!

TA IGRA V TREH DEJANJIH, POLNA SMEHA, BO VPRIZORJENA PO

Dramatičnem odseku Dr. LILIJA
v nedeljo 13. novembra 1921
v South Side Turn dvorani

Prvovrsten krompir naprodaj po nizki ceni

Dobil sem en tovorni voz krompirja, za katerega garantiram, da je najboljšo kakovosti in da se bo držal čez celo zimo. Na uredništvu Slovenije je bila predložena garancija poljedelskega urada v Madisonu, da je krompir zimске vrste in se drži. Naročite ga pri Jacob Drogenik, 413 Virginia St. ali pri Cut Rate Meat Market, 449 National Avenue. (vogal 2nd Ave.)

Saloon, restavrant in rooming house se prodaja po nizki ceni zaradi odpotovanja v stari kraj. V sredi slovenske naselbine. Za rojaka, kateri je dober podjetnik, je to izvrstna prilika. Za naslov izveste pri upravništvu Slovenije. (18n.)

Naznanjam rojakom na West Allisu, da sem otvoril novo
MESARIJO IN GROCERIJO
na 79th Ave. & Grant
dva bloka od Greenfield Ave.
Vse blago sveže in cene nizke
MATH KRAPSHE
slovenski mesar

Iz norišnice

Nekemu klevelandskemu šoferju, se je pripetilo pred nekaj dnevi, da ga je nagovoril neki tujec in mu rekel: "Želim da me peljaš malo okrog". Šofer je bil vesel naročila in je vozil svojega gosta iz enega dela mesta s drugega. Po štirih urah neprestane vožnje, pa se mu je cela stvar vendar malo čudna, za to je vstavil in se obrnil do gosta z besedami: "Ali nimate prostora, kamor morate iti?" Tujec mu je odgovoril: "Pelji me toraj proti domu", ter imenoval mu je cesto in številko. V četrto ure sta obstala pred mestno norišnico in tujec je skočil iz avtomobila in rekel: "Tukaj je moj dom", ter izginil v zavod. Šofer je predložil upravi norišnice račun, ki je znašal 64 dolarjev, kjer pa so mu rekli, da ga bodo zaprli z njegovim gostom vred, ako se ne odpravi takoj iz pisarne.

Filozof ponarejevalec denarja

V Berlinu so odkrili društvo ponarejevalcev raznih bankovcev. V tem društvu se nahaja tudi bivši litograf, književnik in filozof Franc Wydrinski, ki je izumil posebno stenografijo.